

Rancangan Selangor Pertama

2021-2025

Negeri Pintar, Berdaya Huni dan Makmur

Kajian Separuh Penggal

Hak cipta terpelihara © 2024
Unit Perancang Ekonomi Negeri (UPEN) Selangor
Pejabat Setiausaha Kerajaan Negeri Selangor
Tingkat 13
Bangunan Sultan Salahuddin Abdul Aziz Shah
40503 Shah Alam
Selangor Darul Ehsan

www.selangor.gov.my

Hak cipta terpelihara. Tiada bahagian buku ini boleh diterbitkan semula dalam apa jua bentuk tanpa kebenaran daripada penerbit.

Rancangan Selangor Pertama (RS-1)

NEGERI PINTAR, BERDAYA HUNI DAN MAKMUR

Kajian Separuh Penggal

#KITASELANGOR
MAJU BERSAMA

“

RS-1 meletakkan sasaran untuk memenuhi keperluan jangka sederhana negeri dan bertindak sebagai asas yang kukuh demi pembangunan negeri yang mampan dalam jangka panjang.”

**YAB DATO' SERI
AMIRUDIN SHARI**

Isi Kandungan

Prakata oleh YAB Dato' Menteri Besar Selangor	8
Prakata oleh YB Setiausaha Kerajaan Negeri Selangor	10
Kata Pengantar oleh Pengarah Unit Perancang Ekonomi Negeri (UPEN) Selangor	12
Ringkasan Eksekutif	14
Bahagian 1:	
Sekilas Pandang RS-1	17
Bahagian 2:	
Selangor Dalam Dunia yang Berubah	33
Bahagian 3:	
Pemacu Perubahan	41
Bahagian 4:	
Tema Strategik RS -1	47
4.1 Pengukuhan Ekonomi	48
4.2 Peningkatan Kesejahteraan dan Keterangkuman Sosial	60
4.3 Pemacuan Kelestarian	68
4.4 Tadbir Urus S.M.A.R.T. dan Berkesan	74
Bahagian 5:	
Memacu Pembangunan Wilayah yang Seimbang dan Menyetempatan Impak	81
Bahagian 6:	
Langkah ke Hadapan	98

Prakata oleh YAB Dato' Menteri Besar Selangor

Menjamin masa depan kita demi negeri yang pintar, berdaya huni dan makmur

Kita telah menyaksikan perubahan pada landskap makroekonomi global sejak bermulanya tempoh Rancangan Selangor Pertama (RS-1) pada tahun 2021. Ekonomi global sudah mula bertambah baik pasca COVID-19, namun pemulihannya masih lagi tidak kukuh. Peperangan di Ukraine telah mengakibatkan pertumbuhan global menjadi perlahan, lalu mengakibatkan berlakunya satu siri krisis makanan dan tenaga yang memburukkan lagi isu-isu yang sedia ada termasuk isu inflasi, kos hidup yang tinggi, perang perdagangan dan bencana berkaitan iklim. Ketegangan yang semakin memuncak di rantau Timur Tengah pula menyebabkan berlakunya ancaman dan ketidakpastian baharu terhadap pertumbuhan ekonomi global. Tanpa mengambil kira perkembangan terkini, *Global Economic Prospect by World Bank* (Jun 2023), *OECD Economic Outlook Interim Report* (September 2023) dan *IMF World Economic Outlook* (Oktober 2023) mengunjurkan

pertumbuhan ekonomi yang perlahan pada tahun 2024 (2.7% hingga 2.9%).

Malaysia, dan termasuklah Selangor tidak terkecuali daripada faktor-faktor global ini ekoran tahap keterbukaan ekonomi dan perdagangan kita. Dalam keadaan pertumbuhan yang perlahan ini, *Economy Outlook 2024* yang diterbitkan oleh Kementerian Kewangan menjangkakan ekonomi Malaysia berkembang pada kadar lebih kurang 4% pada tahun 2023 dan mengunjurkan kadar pertumbuhan 4% hingga 5% pada tahun 2024 dengan dipacu oleh kerangka Ekonomi MADANI: Memperkasa Rakyat.

Pada tahun lalu, Kerajaan Persekutuan telah mengumumkan beberapa dasar utama termasuk Kajian Separuh Penggal Rancangan Malaysia Ke-12 (KSP RMK-12), Hala Tuju Peralihan Tenaga Nasional (NETR), dan Pelan Rancangan Induk Perindustrian Baharu 2030 (NIMP 2030) yang menyasarkan untuk memacu ekonomi negara, meningkatkan

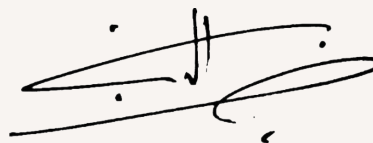
kesejahteraan rakyat serta memberikan manfaat kepada semua segmen di dalam masyarakat, dan membantu peralihan tenaga yang adil. Oleh itu, Selangor perlu menyelaraskan usaha-usaha kita agar selari dengan dasar-dasar Persekutuan ini bagi memastikan rakyat dapat menikmati manfaat yang diharapkan secara menyeluruh.

RS-1 menyasarkan untuk memenuhi keperluan jangka pendek Negeri dan meletakkan batu asas yang kukuh demi pembangunan Negeri yang mampan dalam jangka panjang. Kajian Separuh Penggal (KSP) kemudiannya menyelaraskan semula RS-1 dengan keutamaan, sasaran, dan pelaksanaan usaha yang sedang dijalankan dan yang baru diperkenalkan oleh Kerajaan Negeri Selangor. Kesejahteraan sosioekonomi rakyat terus menjadi matlamat utama dalam agenda RS-1. Peningkatan pendapatan isi rumah dan pengurangan kemiskinan secara bersasar adalah antara sasaran utama Kerajaan Negeri Selangor, selaras dengan keutamaan pada peringkat Kerajaan Persekutuan. Kita berharap agar rakyat Selangor hidup lebih bahagia dengan kualiti hidup yang lebih baik (sebagaimana yang ditunjukkan oleh Indeks Kebahagiaan Malaysia).

Kerajaan Negeri Selangor berusaha untuk mencapai pertumbuhan ekonomi yang turut mengambil kira keterangkuman sosial dan kelestarian alam sekitar. Keterjaminan makanan, penjana tenaga yang lebih bersih, kualiti dan ketersediaan air, dan juga penerimgunaan digital adalah antara keutamaan yang diberikan penekanan dalam KSP RS-1. Kawasan-kawasan pembangunan wilayah yang diumumkan oleh Kerajaan Negeri Selangor menjadi petunjuk betapa kerajaan Negeri berhasrat untuk mempertingkatkan usaha

bagi mengurangkan ketidaksamarataan dan merapatkan jurang antara wilayah yang wujud di seluruh Negeri Selangor. Sememangnya tadbir urus yang baik, tenaga kerja awam yang tangkas dan penyampaian perkhidmatan kerajaan yang cekap menjadi tonggak kepada pembangunan Negeri Selangor seperti yang diharapkan, serta disokong oleh kepercayaan peningkatan daripada rakyat dan persekitaran yang mesra perniagaan.

Memandangkan kita sudah pun melangkaui tempoh separuh penggal dalam pelaksanaan RS-1, izinkan saya mengambil peluang ini untuk menzahirkan rasa penghargaan dan terima kasih sepenuh hati saya kepada Ahli Majlis Mesyuarat Kerajaan Negeri (EXCO) yang lalu dan kini, agensi-agensi di bawah Kerajaan Negeri Selangor, pelaksana-pelaksana inisiatif, semua pemegang taruh, dan rakyat Selangor amnya, kerana telah memberikan kerjasama dan sokongan dalam melaksanakan RS-1 sejak tiga tahun lepas. Saya berharap dengan adanya dedikasi dan sokongan berterusan daripada kita semua, kita akan terus mara untuk mencapai aspirasi menjadi Negeri Pintar, Berdaya Huni dan Makmur pada tahun 2025. Bersama-samalah kita menjamin masa depan yang lebih cerah dan berkekalan demi Negeri Selangor yang kita cintai. #KitaSelangor Maju Bersama

YANG AMAT BERHORMAT
DATO' SERI AMIRUDIN BIN SHARI

Prakata oleh YB Setiausaha Kerajaan Negeri Selangor

Rancangan Selangor-1 (RS-1) telah menggariskan hala tuju dan keutamaan strategik bagi Negeri Selangor agar terus berada pada pertumbuhan trajektori yang dirancang dan kekal sebagai salah sebuah negeri yang termaju di Malaysia. Kajian Separuh Penggal (KSP) RS-1 menekankan komitmen teguh Kerajaan Negeri Selangor dalam memudah cara pelaksanaan rancangan tersebut demi manfaat rakyat dan perniagaan. Langkah ini penting agar Selangor mencapai hasratnya untuk menjadi Negeri yang Pintar, Berdaya Huni dan Makmur pada tahun 2025.

Sepanjang tempoh kajian (2021-2023), Selangor telah menikmati pertumbuhan ekonomi yang memberangsangkan, sungguhpun masih berada dalam tempoh pemulihan ekonomi pasca pandemik. Selangor terus mendapat tumpuan pelabur-pelabur asing dan domestik. Rakyat

Selangor daripada pelbagai latar belakang turut mendapat manfaat daripada pelbagai program kemasyarakatan yang meliputi kebajikan sosial, sokongan keusahawanan, skim dan insentif kesihatan, skim perumahan mampu milik dan program pendidikan. Golongan belia, warga emas, golongan kelainan upaya dan orang asli turut tidak dilupakan. Inisiatif-inisiatif RS-1 yang meletakkan sasaran untuk mendorong kelestarian alam sekitar yang mencakupi usaha mitigasi dan kesiapsiagaan terhadap bencana, kualiti dan ketersediaan air, pelepasan gas rumah hijau (GHG), pengurusan sisa dan pemuliharaan biodiversiti sedang berjalan dengan jayanya. Usaha pendigitalan penyampaian perkhidmatan kerajaan bagi meningkatkan kecekapan dan tindak balas terhadap keperluan rakyat turut sedang dijalankan dengan peratusan perkhidmatan digital kerajaan secara *end-to-end* mencecah 82% pada tahun 2023.

Dalam tempoh RS-1 yang masih berbaki ini, Selangor akan terus memfokuskan kepada usaha memperkukuh ekonomi Negeri secara keseluruhannya bagi meningkatkan kesejahteraan hidup rakyat di samping memajukan pembangunan yang bersifat inklusif dan mampan, yang dipacu oleh penyampaian perkhidmatan awam yang pintar dan berkesan. Bagi meneruskan usaha pembangunan wilayah yang seimbang di seluruh kawasan luar bandar dan bandar, Kerajaan Negeri telah menetapkan tiga buah kawasan pembangunan serantau yang utama iaitu Sabak Bernam Development Area (SABDA), Zon Pembangunan Ekonomi *Selangor Maritime Gateway* (ZPE SMG) dan Wilayah Pembangunan Bersepadu di Selangor Selatan (IDRISS). Pembangunan di kawasan-kawasan ini akan memanfaatkan keunikan yang sedia ada dan meneroka peluang-peluang baru.

Selaras dengan komitmen dalam RS-1, Selangor akan terus menyalurkan sumber-sumbernya ke arah pembangunan yang berimpak dan bersifat inklusif. Dengan kerjasama daripada Pihak Berkuasa Tempatan (PBT), Kerajaan Negeri berusaha untuk mengambil pendekatan yang memandang ke hadapan, berpacuan data dan bersifat terbuka dalam

menggubal dasar tadbir urus dan penyampaian perkhidmatan. Bagi mendorong keberkesanan pelaksanaan RS-1, Selangor Implementation and Performance Monitoring Unit (SIAP) memainkan peranan penting untuk memastikan kebertanggungjawaban dan memantau prestasi.

Dalam kita mengorak langkah ke hadapan, semua pihak termasuk sektor awam, sektor swasta, organisasi masyarakat sivil dan rakyat perlu berganding bahu demi mencapai hasrat bersama bagi menjadikan Selangor sebuah Negeri yang Pintar, Berdaya Huni dan Makmur pada tahun 2025. Dengan semangat tanggungjawab bersama dan pendekatan *whole-of-state*, kita boleh mencapai hasrat bersama ini.

YANG BERHORMAT
DATUK SETIA HAJI HARIS BIN KASIM

Kata Pengantar oleh Pengarah Unit Perancang Ekonomi Negeri (UPEN) Selangor

Kajian Separuh Penggal Rancangan Pertama (RS-1) memperlihatkan komitmen Kerajaan Negeri untuk memantau pelaksanaan pelan pembangunan lima tahun Negeri Selangor yang pertama, selain menyantuni keperluan untuk mengkaji keutamaan yang ditetapkan oleh Kerajaan Negeri secara berkala dalam mendepani dunia yang kian berubah. Kajian Separuh Penggal ini mengguna pakai pendekatan sistematik dalam menilai kemajuan dan mengenal pasti cabaran-cabaran yang dihadapi dalam fasa pertama pelaksanaan RS-1 (2021-2023), dan melaksanakan pelarasan yang diperlukan. Langkah ini bagi memastikan RS-1 mencapai hasil yang diinginkan, kekal relevan dan memberikan kesan yang bermakna kepada rakyat Selangor. Kajian Separuh Penggal ini selari dengan usaha-usaha RS-1 dan hala tuju dasar kebangsaan yang terkini, termasuk Kajian Separuh Penggal Rancangan Malaysia Ke-12

(KSP RMK-12), Ekonomi MADANI, Pelan Hala Tuju Peralihan Tenaga Nasional (NETR), dan Pelan Induk Perindustrian Baharu 2030 (NIMP 2030). Tambahan lagi, usaha-usaha RS-1 ini turut diselaraskan dengan dasar-dasar dan rancangan-rancangan lain di Negeri Selangor, seperti 5 Tekad Untuk 5 Tahun, Rancangan Struktur Negeri (RSN) Selangor 2035 dan Itizam Selangor Penyayang (ISP).

Sepanjang Kajian Separuh Penggal ini, lebih daripada 120 pemegang taruh kerajaan dan swasta telah terlibat melalui 11 bengkel dan pelbagai perbincangan bersemuka sepanjang Kajian Separuh Penggal ini. Pendekatan rundingan ini diguna pakai bagi memastikan dapatan kajian disahkan dengan sumber-sumber yang betul dan rancangan-rancangan yang akan datang telah mendapat persetujuan dan sokongan daripada pemegang-pemegang

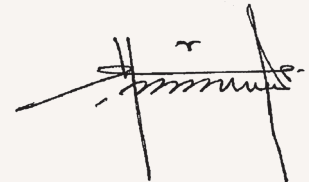
taruh yang berkaitan. Selanjutnya, beberapa sesi pengesahan telah dijalankan bersama Ahli Majlis Mesyuarat Negeri (EXCO), pihak pentadbiran dan agensi-agensi Negeri, semua pejabat daerah dan tanah (PDT), semua PBT, dan agensi-agensi yang berhubung kait dengan infrastruktur untuk memastikan kajian RS-1 ini dijalankan secara menyeluruh. Selain itu, prestasi dan kesesuaian petunjuk-petunjuk makro bagi RS-1 telah dinilai bagi memastikan pengukuran impak tersebut bersifat praktikal, relevan dan bermakna.

Selangor komited untuk merangsang pembangunan yang saksama dan seimbang antara kawasan dan daerah di seluruh negeri. Oleh itu, Kajian Separuh Penggal ini mengandungi bab yang khusus bertajuk "Memacu pembangunan wilayah yang seimbang dan menghasilkan impak setempat". Bab ini menggariskan penekanan dan keutamaan untuk masa depan bagi kesemua sembilan daerah dan dua belas Pihak Berkuasa Tempatan di Negeri Selangor bagi memberikan hala tuju yang strategik demi pertumbuhan daerah-daerah tersebut.

Kita melihat bahawa pelaksanaan RS-1 yang berbaki bakal berlangsung dalam keadaan dunia yang menghadapi cabaran tekanan ekonomi global, gangguan rantai bekalan, sekatan dagangan, pendigitalan yang pesat dan cabaran yang semakin menggunung kesan daripada perubahan iklim. Faktor-faktor ini menyukarkan lagi pelaksanaan RS-1 yang diharapkan dapat

membawa perubahan yang positif. Dengan usaha yang bersepadu dan kesungguhan yang jitu, kita berharap agar kita dapat mencapai visi untuk menjadikan Selangor sebuah negeri yang Pintar, Berdaya Huni dan Makmur.

Saya mengucapkan setinggi-tinggi penghargaan kepada semua pihak yang telah menyumbang kepada kemajuan RS-1 setakat ini. Kesungguhan yang ditunjukkan demi menjayakan projek dan usaha RS-1 ini sungguh terpuji. Ayuh kita terus memberikan sepenuh jiwa raga kita demi merealisasikan kesan positif yang besar dan berpanjangan untuk Selangor dan rakyatnya.

YANG BERBAHAGIA
DATO' JOHARY BIN ANUAR

RINGKASAN EKSEKUTIF

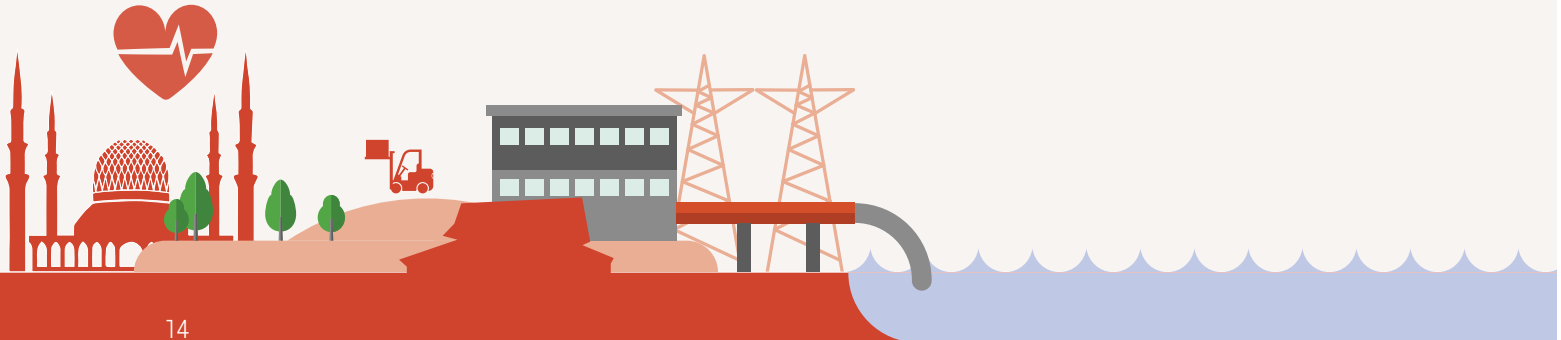
MESEJ UTAMA MENGENAI PELAKSANAAN RS-1

1 KEMAJUAN YANG BAIK TELAH DITUNJUKKAN NAMUN LEBIH BANYAK PERLU DILAKUKAN

Sejak tahun 2021, Selangor telah menunjukkan kemajuan positif ke arah mencapai sasaran RS-1. Namun, usaha perlu dipergiatkan dengan memberikan fokus kepada pencapaian yang berkualiti bagi projek-projek pemacu perubahan (kini pada tahap kemajuan 49%). KSP RS-1 telah menggabungkan dan menilai semula keutamaan PPI untuk memperkukuh dan menyelaraskan pelaksanaannya tanpa mengganggu usaha untuk mencapai petunjuk-petunjuk makro. Selain itu, perubahan struktur asas perlu dilakukan bagi mencapai aspirasi untuk menjadikan Selangor berdaya huni dan pintar. Walaupun penyelesaian yang diambil selalunya cenderung ke arah teknologi, program atau infrastruktur, namun perlunya ada anjakan paradigma dalam proses perancangan itu sendiri. Sebagai contoh, walaupun pelaburan dalam infrastruktur pengecasan kenderaan elektrik di Selangor menunjukkan tanda positif, usaha menyelesaikan masalah kesesakan jalan raya memerlukan perubahan asas tentang bagaimana bandar dan sistem mobiliti dirancang. Selain itu, terdapat gesaan untuk bertindak ke arah pengurusan sisa yang lebih baik dengan mempromosikan penggunaan dan pengeluaran yang mampan selain solusi teknologi seperti loji WTE.

2 TADBIR URUS DAN KEPIMPINAN YANG KUKUH AMAT PENTING DALAM PELAKSANAAN RS-1 YANG KONSISTEN

Tadbir urus kepimpinan mantap dan berkesan adalah tulang belakang dalam memastikan pelaksanaan RS-1 yang konsisten dan berkesan. Sejak RS-1 diperkenalkan, belanjawan Negeri Selangor yang diumumkan didapati lebih selari dengan rancangan pembangunan jangka panjang. Komitmen jitu yang diberikan oleh pasukan tadbir urus RS-1 telah memupuk akauntabiliti dan kolaborasi dengan proses membuat keputusan, dengan dengan pemantauan komprehensif dan berterusan oleh *Selangor Implementation and Performance Monitoring Unit (SIAP)*. Selain itu, Selangor konsisten dalam mengadaptasi trend dan dasar pembangunan baharu kerana proses pelaksanaan RS-1 memangkin pengintegrasian dan perkemasaan usaha dan dasar, dengan peranan dan tanggungjawab yang lebih jelas serta pemahaman berkenaan kesan dan isu rentas bidang.

3 KERJASAMA AWAM-SWASTA UNTUK PEMBIAYAAN PROJEK

Kerjasama awam-swasta (*public-private partnerships*, PPP) memainkan peranan penting untuk menggerakkan pembiayaan dan memastikan kemajuan dan penyempurnaan projek, program dan inisiatif (*projects, programmes and initiatives*, PPI) RS-1. PPP memanfaatkan kekuatan kewangan, ketangkasan dan daya inovasi sektor awam untuk menyelaraskan kepentingan pemegang taruh awam dan swasta. Pada masa mendatang, Kerajaan Negeri berhasrat untuk menerokai mekanisme pembiayaan yang mampan untuk meningkatkan peruntukan bagi disalurkan kepada pelaksanaan RS-1.

4 AGENDA PENYETEMPATAN MELALUI PERANCANGAN SPATIAL BERSEPADU DAN STRATEGI EKONOMI

Pengintegrasian perancangan spatial dan pembangunan ekonomi menjadi instrumen penting dalam memastikan dasar dan impak daripada RS-1 mendatangkan manfaat kepada masyarakat tempatan selain memupuk pendekatan pelaksanaan yang konsisten dan berasaskan kawasan. Dalam tempoh RS-1 yang berbaki, pembangunan berterusan di kawasan-kawasan bandar dan luar bandar ditekankan dengan penyatupaduan perancangan spatial dengan matlamat pembangunan ekonomi. Sebagaimana yang diumumkan di dalam Belanjawan Selangor 2024, sasaran untuk menaik taraf Majlis Bandaraya Diraja Klang (MBDK) kepada status bandaraya akan menyokong pengklusteran Lembah Klang Raya Selangor dan memastikan peluasan spatial adalah selari dengan kegiatan ekonomi bersasar dan memenuhi keperluan unik masyarakat yang pelbagai. Komitmen terhadap perancangan dan pembangunan yang bersepadu akan memainkan peranan yang penting dalam memupuk kemakmuran dan meningkatkan kualiti hidup merentas lokaliti dan memperkukuh hubungan antara bandar dengan luar bandar.

5 MEMPERKUKUH PEMBASMIAN KEMISKINAN DAN SOKONGAN SOSIAL YANG LEBIH BERSASAR

Walaupun Selangor menunjukkan prestasi yang baik dalam “menaikkan siling”, Kerajaan Negeri perlu melipatgandakan usaha dalam “menaikkan lantai” dalam konteks Ekonomi MADANI. Selangor mencatatkan kadar pengangguran yang lebih rendah berbanding purata kebangsaan sejak tahun 2015 sementara pendapatan isi rumah penengah menunjukkan peningkatan yang ketara dan melepasi sasaran Rancangan Malaysia Ke-12 (RMK-12) bagi wilayah tengah. Kemiskinan mutlak di Selangor menyaksikan pengurangan sebanyak 0.2% dari tahun 2020 ke tahun 2022 sementara kemiskinan relatif telah meningkat daripada 13.9% kepada 14.2% dalam tempoh yang sama. Untuk mencapai sasaran RS-1, usaha yang lebih bersasar dan bersepadu perlu ditumpukan bagi menangani kemiskinan bandar dan luar bandar. Peningkatan peratusan populasi warga emas juga merupakan isu keutamaan bagi Selangor. Selain program-program kesihatan yang memberi manfaat kepada warga emas, adalah penting untuk Kerajaan Negeri memberikan perhatian kepada aspek-aspek lain berkaitan kesejahteraan warga emas seperti pendapatan yang mencukupi dan kualiti hidup yang lebih baik.

RANCANGAN SELANGOR PERTAMA
Tarian Separuh Penggal

SEKILAS PANDANG RS-1

SEKILAS PANDANG RS-1

KERANGKA RS-1

Negeri Pintar, Berdaya

ASPIRASI >

TEMA STRATEGIK >

1 Pengukuhan Ekonomi

- Menyelaraskan pembangunan dan strategi pelaburan dalam sektor utama bagi menarik minat syarikat bertaraf antarabangsa dan syarikat *unicorn*
- Memacu projek pemangkin melalui sektor tumpuan utama dengan memanfaatkan kelebihan negeri dalam menyediakan peluang pekerjaan demi meningkatkan tahap ekonomi pasca-pandemik

2 Peningkatan Kesejahteraan dan Keterangkuman Sosial

- Menyediakan peluang bagi menjana pendapatan untuk semua
- Intervensi sosial bersasar untuk golongan miskin bandar dan luar bandar
- Memastikan masyarakat inklusif didayakan dengan perkembangan teknologi

9 Sektor Tumpuan

6 Bidang Tumpuan

PEMBOLEH DAYA >

TINDAKAN PELAKSANAAN >

Infrastruktur Awam, Pembangunan Sumber Manusia, Pembangunan PKS, Digitalisasi,

Projek, Program

93 PPI

98 PPI

Huni dan Makmur

3 Pemacuan Kelestarian

- Menyediakan perkhidmatan dan infrastruktur awam yang **pintar dan lestari**
- Meningkatkan kesejahteraan sosial di samping **mengutamakan kelestarian alam sekitar** melalui infrastruktur hijau dan pemeliharaan sumber asli
- Memacu kejayaan melalui komitmen ke arah **negeri rendah karbon**

5 Bidang Tumpuan

- Daya Tahan dan Pengurusan Bencana
- Pengurusan Air
- Negeri Rendah Karbon
- Pengurusan Sisa
- Biodiversiti dan Sumber Asli

4 Tadbir Urus S.M.A.R.T. dan Berkesan

- Merealisasikan sebuah kerajaan S.M.A.R.T. berintegrasi, produktif, tangkas dan bertanggungjawab dalam melaksanakan mandat
- Pendekatan **berjiwa rakyat**
- Mempelbagaikan sumber hasil dan mengadaptasi transformasi teknologi untuk **memacu penyampaian perkhidmatan awam**

5 Bidang Tumpuan

- Penjajaran Strategik Matlamat dan Dasar
- Pengurusan Prestasi dan Akauntabiliti
- Tenaga Kerja Awam Tangkas
- Kemampunan Hasil
- Transformasi Teknologi

Penambahbaikan Dasar, Akses kepada Pembiayaan dan Pembangunan Berasaskan Geografi dan Inisiatif

39 PPI

52 PPI

SEKILAS PANDANG RS-1

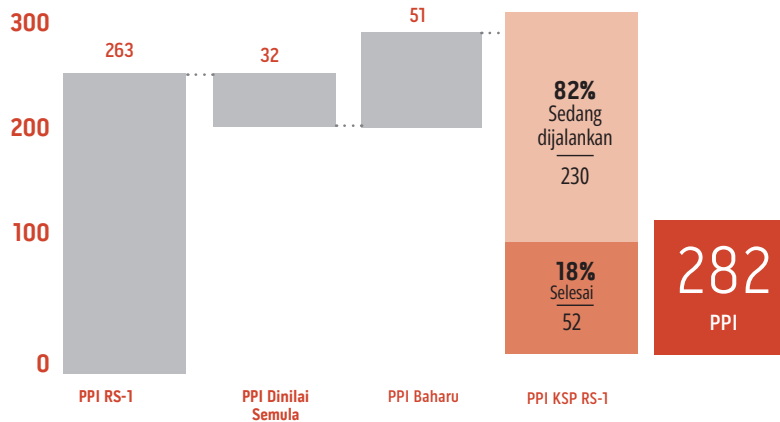

SEKILAS PANDANG KAJIAN SEPARUH PENGAL RS-1

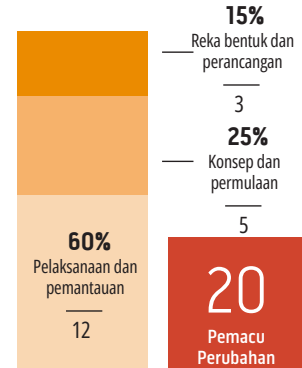
ANGKA PPI KSP RS-1 MENGIKUT TEMA STRATEGIK

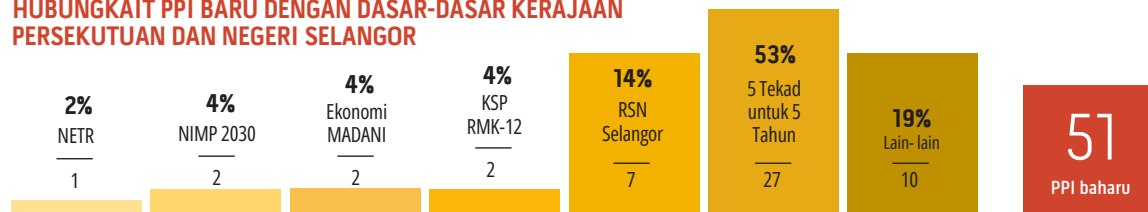
ANGKA PPI KSP RS-1

FASA PELAKSANAAN PEMACU PERUBAHAN

HUBUNGKAIT PPI BARU DENGAN DASAR-DASAR KERAJAAN PERSEKUTUAN DAN NEGERI SELANGOR

RINGKASAN UMUM KAJIAN SEPARUH PENGGAL RS-1

PRESTASI RS-1, 2021-2023

Prestasi RS-1 pada umumnya berjalan seperti yang dirancang, khususnya dari sudut prestasi ekonomi yang menunjukkan proses pemulihan yang positif pasca COVID-19. Kebanyakan petunjuk makro menunjukkan kemajuan seperti yang dirancang. Walau bagaimanapun, terdapat tiga petunjuk yang berkaitan dengan prestasi sosial dan kelestarian berkemungkinan akan tersasar jika pelaksanaannya tidak dipercepat. Contohnya, pengurusan sisa yang lebih baik amat diperlukan untuk meningkatkan kadar kitar semula sisa secara signifikan. Mengakui hal ini, Kerajaan Negeri dan Pihak Berkuasa Tempatan (PBT) meningkatkan usaha melalui fasiliti kitar semula, program kesedaran dan penguatkuasaan yang lebih baik pada peringkat tempatan.

Sebahagian daripada petunjuk makro telah diperhalusi dan diganti untuk mempertingkatkan kegunaan praktikal dan menunjukkan prestasi dengan lebih baik dengan menandaaraskannya petunjuk-petunjuk makro tersebut dengan piawai kebangsaan. Contohnya, pengurangan keamatan pelepasan gas rumah hijau

(GHG) telah diganti dengan purata tahap PM2.5 (jirim zarah 2.5 mikrogram per meter padu, $\mu\text{g}/\text{m}^3$) kerana tiada data garis dasar yang kukuh bagi pelepasan GHG. Kerajaan Negeri bersama-sama PBT sedang meningkatkan kapasiti dan usaha mereka untuk membangunkan inventori GHG dengan sesetengah PBT mula memberikan fokus untuk mengukur karbon. Satu petunjuk yang berkaitan dengan pencemaran udara diusulkan kerana kebanyakan projek seperti mobiliti rendah pelepasan karbon akan memberikan kesan positif terhadap kualiti udara yang menghasilkan manfaat bersama dalam menangani isu perubahan iklim dan kualiti alam sekitar.

Walaupun Selangor menunjukkan prestasi yang baik dalam “menaikkan siling”, Kerajaan Negeri perlu melipatgandakan usaha dalam “menaikkan lantai” dalam konteks Ekonomi MADANI. Selangor mencatatkan kadar pengangguran yang lebih rendah berbanding purata kebangsaan sejak tahun 2015 sementara pendapatan isi rumah penengah menunjukkan peningkatan yang ketara dan melepasi sasaran Rancangan Malaysia

Ke-12 (RMK-12) bagi wilayah tengah. Walaupun kemiskinan tegar telah mencapai 0% pada tahun 2022, insiden kemiskinan mutlak hanya berkurangan sebanyak 0.2% dari tahun 2020 ke tahun 2022 dan masih lebih daripada tahun 2019. Sementara insiden kemiskinan relatif telah meningkat daripada 13.9% kepada 14.2% dalam tempoh yang sama, terdapat sedikit penambahbaikan berbanding pada tahun 2019 (15.3%). Untuk mencapai sasaran RS-1, usaha yang lebih bersasar dan bersepadu perlu ditumpukan bagi menangani kemiskinan bandar dan luar bandar. Memandangkan pengurangan kemiskinan secara bersasar merupakan agenda penting Kerajaan Negeri, sasaran insiden kemiskinan mutlak menjelang tahun 2025 telah dikemas kini daripada 0.7% kepada 0.5%. Peningkatan peratusan populasi warga emas juga merupakan isu keutamaan bagi Selangor. Selain program-program kesihatan yang memberi manfaat kepada warga emas, adalah penting untuk Kerajaan Negeri memberikan perhatian kepada aspek-aspek lain berkaitan kesejahteraan warga emas seperti pendapatan yang mencukupi dan kualiti hidup yang tinggi.

Jabatan Perangkaan Malaysia (DOSM) telah menerbitkan Indeks Kebahagiaan Rakyat Malaysia yang pertama pada peringkat negeri pada tahun 2022. Ia dijadikan garis dasar bagi data untuk mengukur kesejahteraan dan kebahagiaan rakyat Selangor. Garis dasar Indeks Kebahagiaan bagi Selangor adalah 5.74 pada tahun 2021, iaitu skor terendah dalam kalangan semua negeri di Malaysia.

PETUNJUK MAKRO

PENGUKUHAN EKONOMI

Tema Strategik	Petunjuk makro	Sasaran RS-1	Pencapaian terkini	Status kemajuan
 <p>#1 Penguatan Ekonomi</p>	1 Pertumbuhan KDNK*	6.5-7.0% (purata 2021-2025)	8.5% (purata 2021-2022)	↑
	2 Nilai pelaburan yang diluluskan di dalam sektor-sektor utama dan berkompleksiti tinggi	RM 23-35 bilion (purata 2021-2025)	RM39.4 bilion (purata 2021-2023)	↑
	3 Pekerjaan	3.5-3.8 juta orang (purata 2021-2025)	3.7 juta orang (purata 2021-2022)	↑
	4 Penembusan jalur lebar tetap	70% (menjelang tahun 2025)	61.6% (2023)	↑

*Pelaburan baharu pasca pandemik merangsang pertumbuhan dan sekatan pergerakan ketika pandemik turut bermaksud peratusan tersebut bermula daripada dasar yang lebih rendah (2020: RM326.8 bilion). Nilai KDNK pada 2022 menunjukkan peningkatan sebanyak 11.6% berbanding kepada peringkat pra-pandemik pada 2019 (2019: RM345.0 bilion, 2022: RM384.9 bilion)

Mengenai sasaran atau hampir mengenai sasaran

Trajektori menuju ke arah yang betul tetapi sasaran mungkin akan tersasar

Trajektori menuju ke arah yang salah

PENINGKATAN KESEJAHTERAAN DAN KETERANGKUMAN SOSIAL

Tema Strategik	Petunjuk makro	Sasaran RS-1	Pencapaian terkini	Status kemajuan
 #2 Peningkatan Kesejahteraan dan Keterangkuman Sosial	5 Pendapatan isi rumah median	RM9,290/sebulan (menjelang tahun 2025)	RM9,983/sebulan (2022)	↑
	6 Kemiskinan mutlak*	0.5% (menjelang tahun 2025)	1.5% (2022)	→
	7 Kemiskinan relatif*	11.0% (menjelang tahun 2025)	14.2% (2022)	←
	8 Indeks Kebahagiaan Malaysia (Negeri Selangor)**	7.00 (menjelang tahun 2025)	5.74 (2021 Indeks Kebahagiaan Malaysia, Negeri Selangor)	→

* Selangor telah mengemas kini sasaran insiden kemiskinan mutlak daripada 0.7% kepada 0.5% yang menunjukkan komitmennya untuk memperkuatkan pengurangan kemiskinan secara bersasar. Insiden kemiskinan tegar di Selangor ialah 0% (2022).

** Indeks Kesejahteraan Keluarga diganti dengan Indeks Kebahagiaan Malaysia untuk diselaraskan dengan penanda aras kebangsaan

 Mengenai sasaran atau hampir mengenai sasaran
  Trajektori menuju ke arah yang betul tetapi sasaran mungkin akan tersasar
  Trajektori menuju ke arah yang salah

PETUNJUK MAKRO

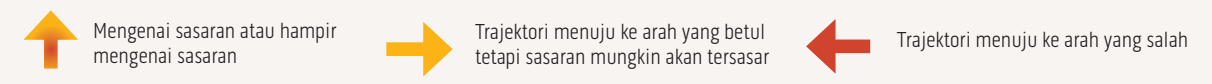
PEMACUAN KELESTARIAN

Tema Strategik	Petunjuk makro	Sasaran RS-1	Pencapaian terkini	Status kemajuan
 <p>#3 Pemacuan Kelestarian</p>	9 Purata Tahunan tahap PM2.5 ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)*	15 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (purata 2021-2025)	20.38 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (purata 2021-2022)	↑
	10 Ketersediaan air bersih setiap jam dalam sehari	24 jam (2021-2025)	24 jam (2023)	↑
	11 Kadar kitar semula sisa**	15% (menjelang tahun 2025)	8.24% (2023)	→
	12 Pengekalan liputan Hutan Simpanan Kekal***	31% (menjelang tahun 2025)	31.7% (2023)	↑

* Menggantikan keamatan pelepasan GHG kerana kekurangan data oleh sebab Selangor sedang mengumpul garis dasar pelepasan GHG. Kualiti udara digunakan sebagai penanda aras kerana ia berhubung kait dengan kesihatan awam dan kesejahteraan hidup

** PBT sedang berusaha memperkukuh pelaksanaannya bagi mencapai sasaran. Selangor Recycle Surge diumumkan dalam Belanjawan 2024 dengan peruntukan sebanyak RM3 juta

*** Petunjuk makro baharu diusulkan, selaras dengan sasaran biodiversiti

TADBIR URUS S.M.A.R.T. DAN BERKESAN

Tema Strategik	Petunjuk makro	Sasaran RS-1	Pencapaian terkini	Status kemajuan
 <p>#4 Tadbir Urus S.M.A.R.T. dan Berkesan</p>	13 Kemajuan projek pemacu perubahan RS-1	100% (menjelang tahun 2025)	49% (2023)	
	14 Kedudukan kebangsaan untuk Pihak Berkuasa Tempatan*	Semua PBT mencapai peratus Penarafan Bintang Sistem (SSR) sebanyak 95% dan ke atas	10 PBT (2022)	
	15 Perkongsian perkhidmatan kerajaan digital end-to-end	85% (menjelang tahun 2025)	82.32% (2023)	
	16 Tahap kepuasan penduduk terhadap perkhidmatan Pihak Berkuasa Tempatan	85% (menjelang tahun 2025)	89.84% (2023)	

*Sasaran diubah daripada "10 Teratas (semua PBT)" kepada Penarafan Bintang (SSR) 95% dan ke atas. Walaupun semua PBT mencapai taraf 5 bintang (>90%), hanya 10 PBT memperoleh lebih daripada 95%, oleh itu masih ada ruang penambahbaikan dan petunjuk dan sasaran yang realistik

Mengenai sasaran atau hampir mengenai sasaran

Trajektori menuju ke arah yang betul tetapi sasaran mungkin akan tersasar

Trajektori menuju ke arah yang salah

RINGKASAN UMUM KAJIAN SEPARUH PENGGAL RS-1

KEUTAMAAN DAN PENEKANAN BAHARU 2024-2025

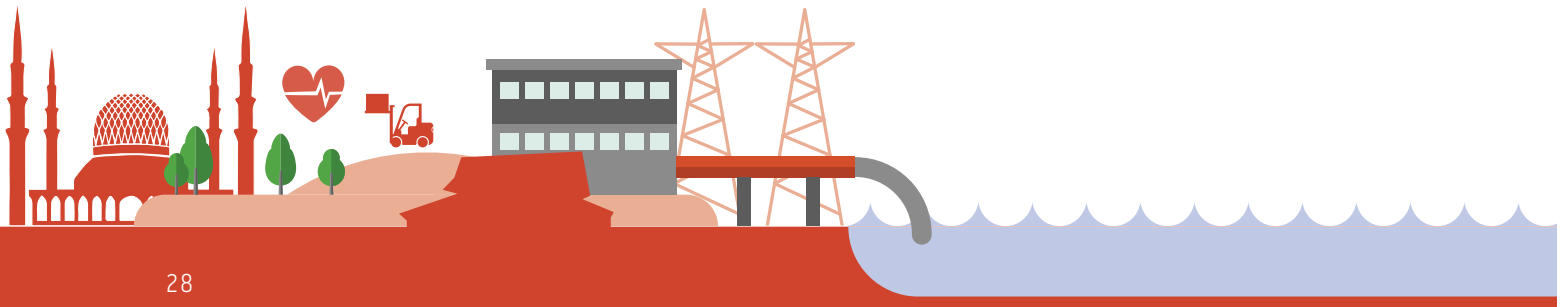
1

MEMPERKUKUH INFRASTRUKTUR BAGI MENCAPAI KESEIMBANGAN PEMBANGUNAN DAN PERKEMBANGAN EKONOMI BANDAR DAN LUAR BANDAR

Pelaburan infrastruktur menjadi asas kepada pertumbuhan ekonomi yang mampan dan peningkatan kualiti hidup. Selangor berusaha untuk mengukuhkan ketersambungan fizikal dengan merancang pembangunan infrastruktur rel, logistik dan pengangkutan awam sebagai asas bagi pembangunan ekonomi wilayah dan integrasi rantaian bekalan global yang lebih cekap. RS-1 meletakkan tumpuan kepada pelaburan berskala besar di dalam infrastruktur pengangkutan, digital dan tenaga untuk memenuhi permintaan untuk aset-aset ini yang semakin meningkat dan melibatkan lebih banyak komuniti dalam perkembangan ekonomi di Malaysia dan pasaran global. Pembangunan wilayah yang strategik seperti SABDA, IDRIS, ZPE SMG dan pembangunan pelabuhan ketiga di Pulau Carey disasarkan untuk meningkatkan pembangunan di persisiran pantai barat Selangor.

Untuk menyeimbangkan pembangunan bandar dan luar bandar dan mewujudkan peluang ekonomi baharu di pantai barat, Selangor telah memperuntukkan bajet untuk meneroka kebolehlaksanaan pembangunan Jajaran Rel Kita Selangor dari Klang ke Kuala Selangor, Tanjong Karang dan Sabak Bernam serta peluasan daripada jajaran yang sedia ada dari Kuang ke Kuala Selangor. Jajaran pantai barat tersebut mempunyai potensi untuk membangunkan Kapar, Jeram, Kuala Selangor, Sekinchan dan Sabak Bernam serta dapat memberikan manfaat sehingga sempadan Negeri Perak. Usaha ini akan melengkapi *East Coast Rail Link* (ECRL) yang menghubungkan Selangor dengan bahagian timur Malaysia. Selain jajaran rel antara bandar tersebut, Selangor menyokong usaha Kerajaan Persekutuan untuk mengembangkan jaringan transit aliran ringan (LRT) sebagai sebahagian daripada projek LRT-3 dan usaha ke arah memperkukuh ketersambungan batuan akhir (*last-mile*) melalui perkhidmatan bas.

Selain infrastruktur, Selangor akan memperkenalkan sebuah kawasan pembangunan baharu yang dikenali sebagai Zon Pembangunan Kuala Selangor dan Hulu Selangor yang memberikan tumpuan untuk mempertingkatkan hab pertanian, akuakultur dan ekopelancongan untuk merangsang pembangunan pertanian luar bandar. Tambahan pula, Lembah Klang Raya Selangor akan ditubuhkan sebagai sebuah model metropolitan untuk memperkukuh ketersambungan ekonomi dan fizikal antara empat PBT (Petaling Jaya, Shah Alam, Subang Jaya dan Klang). Lembah Klang Raya Selangor tersebut akan memperlihatkan infrastruktur digital yang lebih baik dan akan menjadi tapak uji untuk teknologi internet berkelajuan tinggi dan perkhidmatan kerajaan yang sepenuhnya digital.

2

MEMPERCEPAT PERALIHAN TENAGA DI SELANGOR SEBAGAI RESPONS TERHADAP AGENDA SIFAR BERSIH

Pertumbuhan hijau merupakan strategi peringkat negara dalam usahanya untuk kekal berdaya saing dan meningkatkan pelaburan dalam sektor pertumbuhan baharu serta memposisikan Selangor sebagai hab menarik untuk pelaburan dalam tenaga bersih ke negeri ini. Pelancaran Pelan Hala Tuju Peralihan Tenaga Nasional (*National Energy Transition Roadmap*, NETR) dan Pelan Induk Perindustrian Baharu (*National Industrial Master Plan*, NIMP) 2030 akan mempercepat peralihan tenaga sementara Selangor kepada pertumbuhan hijau dan sektor pembuatan bernilai tinggi. Selangor telah meluluskan projek taman solar berskala besar di tanah pertanian di luar tanah perindustrian, selain memperkenalkan loji Tenaga Hijau Sultan Idris Shah (SISGEP) di Rawang untuk menempatkan loji WTE yang dapat menjana hampir 58 megawatt melalui pemrosesan 2,400 tan sampah setiap hari. Selanjutnya, Selangor juga akan membangunkan Visi Tenaga Net Zero 2040 memandangkan Selangor meletakkan sasaran untuk mencapai kapasiti penjanaan tenaga total sebanyak 1 gigawatt menjelang tahun 2030.

Oleh kerana peralihan kepada tenaga hijau ini memerlukan kecekapan dan bakat yang berbeza-beza, Pusat Kecemerlangan PV Solar telah ditukar namanya kepada Pusat Kecemerlangan untuk Tenaga Mampan yang menunjukkan komitmen meluas Kerajaan Negeri untuk memajukan kepakaran dan inovasi dalam landskap tenaga boleh baharu yang kian berkembang. Isyarat dasar yang kukuh telah menunjukkan respons positif daripada pelabur-pelabur domestik dan asing, dan menarik kerjasama awam-swasta dan pelaburan dalam projek peralihan tenaga, termasuk pengembangan infrastruktur pengecasan kenderaan elektrik (EV).

3 MEMPERKUKUH KETERJAMINAN MAKANAN DAN MENINGKATKAN SERTA MENAMBAHBAIK TAHAP SARA DIRI

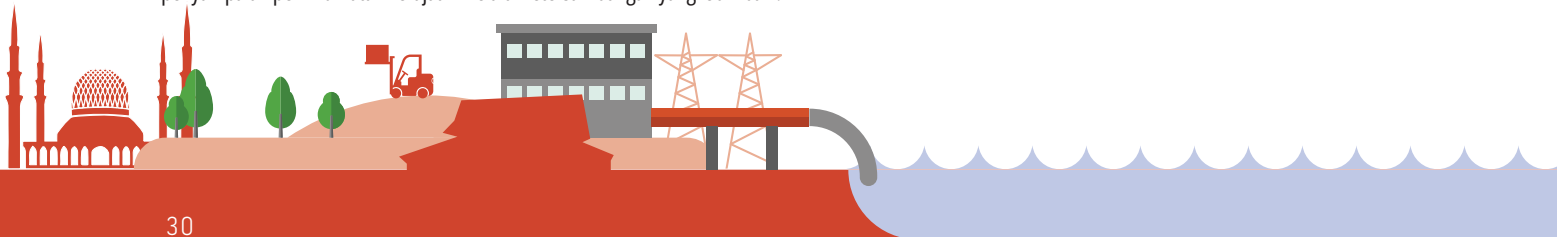
Sekatan perdagangan telah memberi impak kepada Malaysia secara langsung dan mengganggu rantaian bekalan makanan global, menjadikan keterjaminan makanan sebagai isu keutamaan bagi Selangor. Selangor turut terjejas secara tidak langsung sebagai kesan daripada peningkatan kos tenaga dan baja. Walaupun mekanisme kawalan harga dan subsidi telah dibangunkan oleh pihak kerajaan, isu ini telah menimbulkan kebimbangan berkenaan keterjaminan makanan, kuasa beli dan kos sara hidup. Justeru, Selangor telah mengutamakan keterjaminan makanan dengan peruntukan RM40 juta yang telah diumumkan dalam Belanjawan Selangor 2024. Walaupun keterjaminan makanan merupakan topik yang luas, perhatian dan usaha utama Selangor terletak pada sasarannya untuk mencapai tahap sara diri yang lebih tinggi bagi beradaptasi dengan cabaran-cabaran dalam rantaian bekalan. Hal ini akan tercapai dengan meletakkan Selangor sebagai pengeluar hasil yang utama bagi produk-produk pertanian bernilai tinggi dengan memberikan tumpuan kepada peningkatan hasil pengeluaran dan kualiti tanaman makanan dan ternakan utama dengan menggunakan teknik dan teknologi pertanian moden, memandangkan ketersediaan tanah yang terhad di Negeri Selangor disebabkan kadar urbanisasi yang tinggi.

Inisiatif-inisiatif baharu tersebut diperkukuh dengan pemodenan sektor tumpuan ekonomi agroteknologi dan disetempatkan melalui strategi pembangunan wilayah (contohnya, SABDA). Ini termasuk inisiatif yang berkaitan dengan usaha dalam menambah baik kualiti biji benih untuk pengeluaran tanaman dan baka untuk pengeluaran ternakan dengan impak yang kurang menjejaskan alam sekitar. Program Pemecut Agroteknologi Selangor memperkenalkan beberapa projek yang menggunakan teknologi pengeluaran makanan yang canggih seperti teknologi kompos, hidroponik, fertigasi, sistem maklumat geografi dan sistem kawalan. Selain projek-projek tersebut, dasar pengeluaran makanan (pengeluaran akuakultur dan ayam) turut dikaji semula untuk menyokong pemodenan bagi menghasilkan pengeluaran yang lebih tinggi dan bersih.

Akhir sekali, Kerajaan Negeri melalui Perbadanan Kemajuan Pertanian Selangor (PKPS) akan menjaga ketersediaan stok makanan, khususnya bekalan beras, ikan dan daging untuk memberi respons dengan lebih baik terhadap gangguan-gangguan pada masa akan datang akibat perubahan iklim dan krisis geopolitik.

4 MEMACU MOMENTUM DIGITAL DALAM TADBIR URUS DAN EKONOMI

Pendigitalan telah berkembang pesat secara global dengan dorongan yang kuat oleh kerajaan Malaysia. Ia telah mengubah landskap ekonomi dan memberi impak terhadap komuniti-komuniti. Peningkatan kecekapan dan kemudahan melalui pendigitalan merupakan keutamaan bagi warga pemastautin. Oleh itu, inisiatif-inisiatif pendigitalan meletakkan sasaran pada transformasi digital bagi pentadbiran dan perkhidmatan kerajaan serta membina ekonomi digital. Fasa kedua RS-1 bertujuan untuk memperkemas dan menyelaraskan platform-platform dan aplikasi-aplikasi untuk memudahkan penggunaan oleh masyarakat tempatan (contohnya, CEPat dan *Selangor Super App*). Selanjutnya, terdapat juga inisiatif baharu yang berkaitan dengan transformasi digital bagi pentadbiran kerajaan berkenaan hal-ehwal agama Islam seperti e-Masjid dan Smart Masjid untuk menambah baik pengurusan masjid di Selangor dan juga e-Tauliah untuk memudah cara permohonan lesen mengajar agama Islam di Selangor. Sektor tumpuan ekonomi digital memperkenalkan Pusat Kecerdasan Buatan Selangor sebagai inisiatif utama untuk menarik pelaburan dan bakat baru. Selain itu, pembangunan *Smart Selangor Gigabit network* (SeGnet) dijangka akan meningkatkan penyampaian perkhidmatan kerajaan melalui ketersambungan yang lebih baik.

5

MEMPERTINGKATKAN USAHA MEMBASMI KEMISKINAN DAN BERSIAP SIAGA UNTUK MASYARAKAT MENUA

Walaupun pelbagai program sosial bertujuan untuk meningkatkan pendapatan isi rumah dan menangani masalah pengangguran telah dijalankan, petunjuk makro berkaitan kemiskinan mutlak dan kemiskinan relatif masih belum menunjukkan perubahan positif yang signifikan daripada tahun 2020 hingga tahun 2022. Dalam fasa berikutnya, KSP berhasrat untuk menilai semula keutamaan dan meningkatkan usaha membasmi kemiskinan menerusi perluasan program sosial seperti Program Bantuan Blueprint Pembasmian Kemiskinan Negeri Selangor dan Dana Usahawan Madani Selangor (DUMS) bukan hanya untuk memberikan manfaat kepada lebih banyak penerima, tetapi juga untuk mengkaji keberkesanan usaha ini dan menentukan langkah-langkah untuk memastikan peningkatan pendapatan yang mampan buat para penerima. Usaha menggerakkan ekonomi penjagaan juga menjadi fokus baru Negeri Selangor bagi memastikan penyediaan perkhidmatan sokongan serta infrastruktur yang mencukupi, untuk menangani kesejahteraan kanak-kanak, warga emas, orang kurang upaya, dan kumpulan rentan lain. Selain itu, pembasmian kemiskinan di kawasan luar bandar turut ditangani menerusi pendekatan berasaskan lokaliti. Contohnya, zon ekonomi SABDA, bertujuan untuk merangsang aktiviti ekonomi di kawasan-kawasan barat laut di Selangor, selain memperkukuh hubungan antara bandar dengan luar bandar melalui pembangunan dan kepelbagaian pertanian.

6

MENINGKATKAN AKSES KEPADA PEMBIAYAAN

Akses kepada pembiayaan telah dikenal pasti sebagai pembolehubah penting semasa RS-1 KSP untuk memastikan pelaksanaan PPI yang berjaya dan meningkatkan impaknya. Pembangunan pelbagai projek infrastruktur, rancangan pembangunan berasaskan geografi dan inisiatif sosioekonomi memerlukan sumber kewangan yang mampan. Selangor sedang meneroka mekanisme pembiayaan mampan untuk meningkatkan pembiayaan di luar pembiayaan awam untuk menyokong pelbagai projek dan keperluan, termasuk kerjasama awam-swasta (PPP). Selain itu, pelbagai bentuk instrumen ekonomi juga sedang dikaji seperti mengenakan caj pencemaran bagi pembuangan sisa ke dalam sistem saliran sebagai cara untuk memberi insentif kepada amalan bertanggungjawab terhadap alam sekitar. Usaha-usaha seperti ini adalah penting untuk memastikan kelestarian jangka panjang projek-projek tersebut.

RANCANGAN SELANGOR PERTAMA
Kajian Separuh Penggal

SELANGOR DALAM DUNIA
YANG SERBA BERUBAH

SELANGOR DALAM DUNIA YANG SERBA BERUBAH

LANDSKAP MAKROEKONOMI DI SELANGOR: PELUANG DAN CABARAN

Apakah perubahan yang telah berlaku di Malaysia sejak RS-1 diperkenalkan pada tahun 2021?

Landskap ekonomi yang dinamik diwarnai oleh cabaran-cabaran dan peluang-peluang global.

Dunia telah kembali kepada kehidupan normal dengan “norma baharu” selepas pandemik COVID-19 pada tahun 2021 namun dengan pantas ia digugat pula oleh peperangan di Ukraine yang seterusnya mewujudkan krisis makanan dan tenaga yang memburukkan lagi isu-isu yang sedia ada seperti inflasi, kos sara hidup yang tinggi, perang dagang dan bencana-bencana berkaitan iklim. Malaysia tidak terlindung daripada tekanan ekonomi global. Namun begitu, pertumbuhan ekonomi Malaysia mengatasi rakan-rakan serantau memandangkan pertumbuhan kekal teguh pada kadar 14% pada tahun 2022. Pertumbuhan luar biasa itu didorong oleh pelaburan baharu pasca pandemik dan peratusan bermula daripada asas yang lebih rendah disebabkan penutupan semasa pandemik. Walau bagaimanapun, pertumbuhan KDNK Malaysia kembali normal kepada 3.7% pada tahun 2023. Hal ini disebabkan terutamanya oleh perdagangan global yang lebih perlahan, kitaran menurun teknologi global (*global technology downcycle*), ketegangan geopolitik dan dasar-dasar monetari yang lebih ketat. Sementara itu, walaupun inflasi berada pada kadar sederhana, kesan gangguan rantaian bekalan global mendorong tumpuan nasional untuk meningkatkan keterjaminan makanan.

Pandemik COVID-19 mempercepat pendigitalan di Malaysia merentas sektor dan perkhidmatan kerajaan dan swasta yang berbeza-beza, dengan Selangor mencapai 82.32% perkhidmatan kerajaan digital *end-to-end*. Selain daripada infrastruktur digital, ketersambungan infrastruktur fizikal melalui rel, logistik dan pengangkutan awam telah menjadi tulang belakang untuk pembangunan wilayah dan pengintegrasian dengan rantaian bekalan global. ECRL dan pembesaran pelabuhan dijangka akan meningkatkan ketersambungan ini.

Tambahan pula, tekanan yang semakin meningkat untuk tindak balas iklim dan pertumbuhan hijau memberikan cabaran berbeza memandangkan dunia berhadapan dengan jarak masa yang semakin singkat untuk peralihan ke arah dunia 1.5°C. Menangani komitmen sifar bersih, penyesuaian iklim dan peralihan tenaga yang saksama adalah norma baharu bagi perniagaan dan kerajaan dalam dunia perniagaan yang tidak seperti biasa ini, dengan syarikat besar lebih bersedia atau berpengetahuan berbanding perusahaan mikro, kecil dan sederhana.

Malaysia tidak bersendirian dalam mendepani cabaran dan peluang tersebut. Untuk kekal lincah dan berdaya saing, rangka kerja dasar Ekonomi MADANI: Memperkasa Rakyat berusaha untuk menolak sempadan baharu dan mengharungi cabaran tersebut melalui usaha berterusan dalam membina keupayaan dan kecekapan baharu untuk memastikan pertumbuhan ekonomi yang mampan dan inklusif.

Apakah sumbangan Selangor kepada agenda pembangunan negara dan bagaimana RS-1 menyokong pembangunan ekonomi, sosial dan alam sekitar Selangor?

Sumbangan Selangor kepada agenda pembangunan negara adalah signifikan, dengan pemulihan ekonomi dan pertumbuhan KDNK yang mengagumkan. Negeri Selangor melepasi sasaran awal yang ditetapkan bagi sumbangannya kepada KDNK Malaysia, dan RS-1 memainkan peranan penting dalam mempercepat reformasi sektoral dan merangsang sektor-sektor utama dan berkompleksiti tinggi. Usaha untuk meningkatkan aktiviti ekonomi di wilayah-wilayah Selangor yang kurang membangun melalui infrastruktur dan jaringan pengangkutan yang ditambah baik akan menyumbang kepada pengurangan jurang pertumbuhan dan peningkatan kesejahteraan.

Walaupun bagaimanapun, kemiskinan relatif kekal menjadi cabaran untuk pertumbuhan inklusif di Selangor. Ia ditambah lagi dengan impak tidak sekata pandemik COVID-19 terhadap pekerja kurang mahir. RS-1 memberikan tumpuan kepada menyediakan peluang penjana pendapatan dan intervensi sosial bagi golongan miskin bandar dan luar bandar. Selangor merupakan negeri pertama di Malaysia yang memperkenalkan program jaringan keselamatan sosial secara menyeluruh di bawah Iltizam Selangor Penyayang yang merangkumi 46 inisiatif.

Agenda pertumbuhan hijau Selangor sejajar dengan matlamat mitigasi dan daya tahan iklim Malaysia, dengan komitmen terhadap sektor tenaga boleh baharu dan kenderaan elektrik. Negeri Selangor akan menyumbang kepada tenaga boleh baharu Malaysia (1.5 gigawatt daripada sasaran Malaysia sebanyak 13 gigawatt) dan memperluas infrastruktur pengecasan kenderaan elektrik (10% daripada sasaran Malaysia sebanyak 10,000) menjelang tahun 2025. Tambahan pula, Selangor memperkasakan penyampaian perkhidmatan awam menggunakan pendekatan yang inovatif melalui inisiatif seperti model tadbir urus metropolitan dan *Selangor Government Data Exchange* (SelGDX) yang mempromosikan akauntabiliti, ketelusan dan keberkesanan dalam tadbir urus.

Pada keseluruhannya, sumbangan Selangor kepada agenda pembangunan negara dibuktikan melalui pertumbuhan ekonominya, usaha pembasmian kemiskinan, inisiatif pertumbuhan hijau dan pendekatan yang inovatif terhadap penyampaian perkhidmatan awam. RS-1 memainkan peranan penting dalam memandu pembangunan ekonomi, sosial dan mampan Selangor. Walaupun begitu, terdapat keperluan untuk menangani cabaran-cabaran yang muncul dan memastikan pertumbuhan inklusif bagi semua segmen masyarakat. Perkara utama yang dipelajari daripada kajian separuh penggal ialah Selangor akan memperkukuh pelaksanaan dan penyampaian RS-1 untuk mencapai sasaran-sasarannya.

DASAR DAN USAHA SELANGOR DALAM MENGEMUDI PERUBAHAN

Falsafah dan konsep pembangunan RS-1 bertujuan menyokong pemulihan ekonomi pasca pandemik. RS-1 berhasrat untuk memanfaatkan peluang pertumbuhan yang baharu dan memperkukuh industri dan sektor teras yang strategik untuk memacu pertumbuhan yang inklusif dan mampan. Memandangkan pelaksanaan RS-1 telah bermula sejak 2021, terdapat peralihan yang mendadak dalam landskap makroekonomi dan politik di Malaysia dan Selangor.

APAKAH TEMA LAZIM YANG MUNCUL DARIPADA PENJAJARAN SELANGOR DENGAN DASAR-DASAR TERKINI NEGARA DAN PENYESUAIAN YANG DILAKUKAN EKORAN PERUBAHAN PERSEKITARAN MAKROEKONOMI?

DASAR-DASAR
MAKROEKONOMI

MENAIKKAN SILING PENERAJU EKONOMI ASIA

1. Destinasi pelaburan berdaya saing dan bertaraf global
2. Industri berteraskan digital dan inovasi
3. Peneraju ekonomi Islam global
4. Jaguh PMKS serantau
5. Keterjaminan dan kemampuan ekonomi

MENAIKKAN LANTAI PENINGKATAN DARJAT HIDUP RAKYAT

1. Pekerjaan bermakna dan berpendapatan tinggi
2. Keterangkuman dan kesaksamaan peluang
3. Akses sejagat pendidikan dan kesihatan
4. Kemudahan asas bertaraf dunia
5. Perlindungan sosial untuk semua

ANTARA SASARAN KSP RANCANGAN MALAYSIA KE-12

Sasaran pertumbuhan KDNK dinaikkan kepada 5-6% daripada 4.5-5.5% dalam tempoh 2021-2025

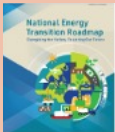

Perbelanjaan pembangunan sebanyak sekurang-kurangnya RM90 bilion setahun pada tahun 2023-2025

Sasaran pendapatan per kapita meningkat kepada RM61,000 pada tahun 2025 (lwn. RM47,666 pada tahun 2020)

DASAR-DASAR
SEKTORAL TERKINI

HALA TUJU PERALIHAN TENAGA NASIONAL

70% sasaran kapasiti tenaga boleh baharu (RE) menjelang tahun 2050 (lwn. 25% pada tahun 2022)

6 pembangkit peralihan:
Kecekapan tenaga; RE; hidrogen; biotenaga; mobiliti hijau dan CCUS

PELAN INDUK PERINDUSTRIAN NEGARA 2030

Sasaran CAGR 6.5% dalam nilai tambah sektor pembuatan, 2.3% dalam sektor pekerjaan, 9.6% dalam gaji median dan RM95 bilion dalam jumlah pelaburan

Lima sektor utama: **Aeroangkasa**, bahan kimia, **E&E**, **farmaseutikal** dan peralatan perubatan

DASAR PELABURAN BAHARU

Peningkatan kompleksiti ekonomi kepada 25 Teratas dalam indeks Inovasi Global (lwn. ke-33 pada tahun 2020)

Pertumbuhan kekayaan nasional yang mampan pada kadar 5.5-6.5% (lwn. 3.8% CAGR pada tahun 2011-2019)

Gambaran penting dasar makroekonomi dan sektoral yang diumumkan pada tahun lepas (tidak menyeluruh)

MEMUPUK KOMPLEKSITI EKONOMI YANG LEBIH TINGGI DAN MERANGSANG PERTUMBUHAN DALAM SEKTOR EKONOMI BERNILAI TINGGI

Selangor menyumbang 25.5% daripada KDNK Malaysia pada 2022. Melangkah ke hadapan, negeri ini berhasrat untuk terus merangsang pertumbuhan dalam sektor-sektor berkompleksiti tinggi untuk meningkatkan kompleksiti ekonomi, dengan tumpuan khusus diberikan kepada sektor berimpak tinggi dan sektor pertumbuhan baru muncul seperti elektrik dan elektronik (E&E), mobiliti elektrik, aeroangkasa dan farmaseutikal. Ini adalah sejajar dengan NIMP 2030 yang bertujuan untuk memupuk industri bernilai tinggi melalui teknologi dan inovasi bagi meningkatkan daya saing industri di Malaysia. Sebagai hos lapangan terbang antarabangsa kebangsaan, Selangor memberi tumpuan kepada pembangunan aeroangkasa melalui projek-projek seperti *Selangor Aero Park (SAP)*, *Selangor Drone Centre of Excellence (SDCOE)* dan Platform Rangka Kerja Kemahiran Selangor. Selangor juga komited terhadap pelaburan hijau untuk pertumbuhan hijau jangka panjang seperti pembinaan loji SISGE di Rawang.

MENERAPKAN PEMBANGUNAN INKLUSIF KHUSUS UNTUK GOLONGAN RENTAN DAN PERUSAHAAN MIKRO, KECIL DAN SEDERHANA

Di bawah tonggak “menaikkan lantai” dalam konteks Ekonomi MADANI, Selangor menyasarkan untuk menyediakan peluang dan akses yang inklusif kepada pendidikan dan perkhidmatan kesihatan berkualiti untuk semua, khusus bagi melindungi golongan rentan terutamanya miskin bandar dan daerah-daerah yang kurang membangun. Iltizam Selangor Penyayang merupakan inisiatif induk yang merangkumi inisiatif-inisiatif bagi membasmi kemiskinan, menyokong keusahawanan mikro serta menyediakan perlindungan sosial. Pelbagai insentif dan program telah diperkenalkan untuk menyokong Perusahaan Mikro, Kecil dan Sederhana (PMKS) dan syarikat pemula melalui geran dan bantuan dana seperti Geran Padanan Pendigitalan PKS Selangor, *Selangor e-Commerce Education*, Program *Selangor e-Commerce Onboarding*, Jelajah Usahawan Digital Selangor dan Dana Inovasi Selangor. Usaha untuk memastikan akses sama rata kepada infrastruktur digital juga sedang dilaksanakan bagi meningkatkan ketersediaan infrastruktur digital di kawasan-kawasan ekonomi utama serta kawasan-kawasan luar bandar yang mempunyai kurang penduduk melalui inisiatif seperti JALIN, Wifi Smart Selangor dan kemudahan rangkaian 5G.

MEMACU PEMBANGUNAN WILAYAH YANG SEIMBANG

Pembangunan berasaskan geografi memainkan peranan yang penting dalam RS-1 dalam usaha memacu pembangunan wilayah dan tempatan demi pertumbuhan ekonomi dan pembangunan yang mampan. Fokus inisiatif seperti NCT *Smart Industrial and Business Park* dan Pembangunan ZPE SMG menjurus kepada menarik pelaburan bernilai tinggi dan hijau. IDRIS menempatkan taman perindustrian terurus pertama yang diperakui di Selangor. Pembangunan ZPE SMG pula berkisar tentang pemulihan dan pengindahan sungai serta usaha mewujudkan pembangunan bercampur yang berdaya huni untuk menarik perniagaan dan penduduk. Demikian juga, projek pertanian di bawah SABDA seperti *Selangor Smart Agro Park (SSAP)* dan *Selangor Smart Agro Farm (SSAF)*, Industri Hiliran Hasil Laut & Agro Makanan Sungai Lang dan Kompleks Pendaratan Hasil Laut Sekinchan akan menyokong pertumbuhan di kawasan tersebut. PBT juga memainkan peranan aktif dalam membentuk dasar-dasar dan infrastruktur bagi pembangunan wilayah yang seimbang dalam mendakap pelaksanaan RS-1 di peringkat lokal.

MENCEBURI SEKTOR PERTUMBUHAN YANG BAHARU DAN MEMPROMOSI DAYA TAHAN IKLIM

Selangor komited terhadap pertumbuhan hijau dan daya tahan iklim, sejajar dengan NETR. Selangor berhasrat untuk menceburi sektor pertumbuhan baharu dan meningkatkan kapasiti penjanaan tenaga boleh baharu. Selangor telah menunjukkan kemajuan dalam memperkenalkan tenaga solar di bangunan-bangunan awam dan pemasangan stesen pengecas EV. Namun begitu, usaha memperluas inisiatif ini memerlukan lebih banyak pembiayaan dan pelaburan daripada sektor swasta. Selangor juga menyokong usaha-usaha negara untuk membangunkan pasaran dan dasar-dasar karbon dengan merintis Program Karbon Selangor yang memfokuskan kepada penjanaan kredit karbon berkualiti tinggi seperti pemulihan semula paya bakau.

MEMPERKASA PEMBOLEH DAYA

Pemboleh daya dalam RS-1 seperti infrastruktur awam, pembangunan modal insan, pembangunan Industri Kecil dan Sederhana (IKS), pendigitalisasian dan rangka kerja dasar dan kawal selia yang berkesan adalah penting untuk memastikan kejayaan pelaksanaan RS-1 dan merealisasikan impak positif di Selangor. Selangor selaku penyumbang ekonomi yang signifikan dengan sumber tenaga kerja yang besar kepada Malaysia, pencapaian objektif RS-1 Selangor akan menjadi pemangkin kepada kemajuan negara ke arah merealisasikan wawasan Ekonomi MADANI. Selangor berhasrat untuk menyampaikan perkhidmatan kerajaan yang lebih responsif melalui pelbagai inisiatif. Sebagai contoh, mempercepat penglibatan digital dalam kalangan PBT untuk menggunakan SeGNet dan SSDC memangkin penyampaian perkhidmatan Kerajaan Pintar seiring dengan Pelan Tindakan Smart Selangor 2025. Sementara itu, Sistem e-Tanah Selangor akan memperkemas proses pembayaran cukai tanah dan petak kepada pejabat daerah dan tanah (PDT) selain meningkatkan kepatuhan cukai dan mencegah ketirisan. Usaha ini menyumbang kepada operasi Kerajaan Negeri Selangor yang lebih cekap dan berkesan.

RANCANGAN SELANGOR PERTAMA
Mid-Term Review

PEMACU PERUBAHAN

3

PEMACU PERUBAHAN

PEMACU PERUBAHAN

MEMANGKIN PEMBANGUNAN MAMPAN DAN INKLUSIF SELANGOR

12

PELAKSANAAN &
PEMANTAUAN

3

REKA BENTUK &
PERANCANGAN

5

KONSEP &
PERMULAAN

RS-1 telah mengenal pasti 20 pemacu perubahan merentas keempat-empat tema strategik untuk memangkin pembangunan sosioekonomi yang inklusif dan mampan di Selangor. Inisiatif-inisiatif pemangkin ini merangkumi inisiatif yang diterajui oleh sektor awam dan sektor swasta serta kerjasama awam-swasta-sivil.

Sehingga tahun 2023, 60% daripada pemacu perubahan sudah berada pada peringkat pelaksanaan, manakala selebihnya berada pada peringkat awal iaitu konsep, reka bentuk, perancangan dan mendapatkan kelulusan. Ini adalah dalam jangkaan untuk projek pembangunan jangka masa panjang dan berskala besar.

SENARAI PEMACU PERUBAHAN

● Pelaksanaan & Pemantauan ■ Reka Bentuk & Perancangan ◆ Konsep & Permulaan

PENGUKUHAN EKONOMI

Jalur Lebar Industri Selangor (JALIN)	●
SABDA (merangkumi 18 PPI)	●
IDRISS (merangkumi 8 PPI)	●
Pembangunan ZPE SMG (merangkumi 3 PPI)	●
Pembangunan Kompleks Sukan Shah Alam	■
Selangor Aero Park (SAP)	■
Carey Selangor (Pelabuhan Ketiga)	◆

PENINGKATAN KESEJAHTERAAN DAN KETERANGKUMAN SOSIAL

Iltizam Selangor Penyayang (merangkumi 46 program)	●
Program Pekerjaan Warga Emas Selangor	◆
Galeri Seni Kontemporari dan Moden Shah Alam (SAMA)	◆

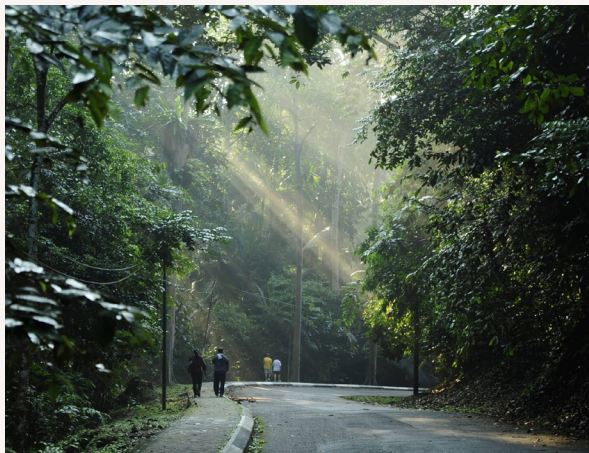

PEMACU PERUBAHAN

● Pelaksanaan & Pemantauan ■ Reka Bentuk & Perancangan ◆ Konsep & Permulaan

PEMACUAN KELESTARIAN

- Inisiatif Pengurusan Sumber Air Bersepadu di bawah *Selangor Maritime Gateway* (SMG)
- Skim Bekalan Air Sungai Rasau
- Pembangunan Pusat Pengurusan Sisa Pepejal Bersepadu (ISWMC) dengan loji rawatan *Waste-to-Energy* (WTE)
- Stesen Janakuasa Pulau Indah (PIPP)
- Pembangunan sistem inventori gas rumah hijau untuk Negeri Selangor

TADBIR URUS S.M.A.R.T. DAN BERKESAN

- *Selangor Government Data Exchange* (SeIGDX)
- Kerjasama Awam-Swasta-Sivil (PPCP)
- *Selangor Implementation and Performance Monitoring Unit* (SIAP)
- ◆ Jawatankuasa Pengurusan Risiko Berpusat (RMC)
- ◆ Menubuhkan *Intelligence Analytics Unit* (IAU) Negeri

“
Saya berharap
kemajuan teknologi dan
pembangunan infrastruktur
yang komprehensif ini
dapat menangani bencana
dengan lebih berkesan
kerana sebelum ini, kita
melakukannya (pantauan)
secara manual dan tidak
sistematik, maka ia
memakan masa.”

YB Dato' Setia
Haris Kasim

RANCANGAN SELANGOR PERTAMA
Kajian Separuh Penggal

RS-1

4

TEMA STRATEGIK RS-1

TEMA STRATEGIK 1

PENGUKUHAN EKONOMI

9

SEKTOR TUMPUAN

3

PEMBANGUNAN
BERASASKAN GEOGRAFI

4

STRATEGI

93

PROJEK, PROGRAM DAN
INISIATIF

Objektif utama bagi Tema Strategik Pengukuhan Ekonomi adalah untuk menyelaraskan pembangunan pertumbuhan dan strategi pelaburan di Selangor untuk menarik syarikat bertaraf dunia termasuk syarikat *unicorn* yang baru muncul dan aktiviti ekonomi berkompleksiti tinggi. Ia juga bertujuan untuk memacu projek pemangkin dalam sektor-sektor ekonomi berkompleksiti tinggi serta memupuk pertumbuhan ekonomi di kawasan geografi terpilih dengan memanfaatkan kelebihan daya saing negeri. Pertumbuhan ekonomi ialah prasyarat untuk meningkatkan daya kerja yang produktif dan mewujudkan peluang pekerjaan yang menarik untuk mencapai hasrat rakyat Selangor. Pelbagai usaha juga telah dilakukan untuk mempersiapkan dan menyokong PMKS tempatan agar berkembang secara kompetitif.

Sama seperti keutamaan yang diumumkan baru-baru ini dalam agenda ekonomi negara seperti Rancangan Malaysia Ke-12, Pelan Induk Perindustrian Negara dan Pelan Hala Tuju Peralihan Tenaga Nasional, Selangor turut berusaha untuk memanfaatkan keterjalinan ekonomi. Selain itu, Kerajaan Negeri turut meletakkan keutamaan baharu termasuk penekanan yang diberikan terhadap keterjaminan makanan, sebagaimana yang diumumkan dalam belanjawan negeri, seperti yang diketengahkan dalam pelbagai PPI untuk meningkatkan pengeluaran makanan dan meningkatkan kualiti pengeluaran dalam sektor agroteknologi dan oleh Kawasan Pembangunan Sabak Bernam (SABDA).

Pertumbuhan sektor tumpuan akan disokong oleh empat strategi menyeluruh:

- Memudah cara pemulihan ekonomi selepas pandemik COVID-19
- Memperkukuh industri teras secara strategik
- Memangkin pembangunan sektor baharu dan baru muncul
- Meningkatkan daya saing negeri

PEMBANGUNAN BERASASKAN GEOGRAFI

KAWASAN PEMBANGUNAN SABAK BERNAM (SABDA)

MENYOKONG KETERJAMINAN MAKANAN, MEMANGKIN PEMODENAN INDUSTRI PERTANIAN DAN MENINGKATKAN PENDAPATAN PENGELUAR

PPI baharu telah diperkenalkan di dalam SABDA bagi menyelaraskannya dengan keutamaan Kerajaan Negeri dalam memastikan keterjaminan makanan negeri seperti yang diumumkan di dalam pembentangan belanjawan 2024. Taman Agro Pintar Selangor dan Ladang Agro Pintar Selangor memberikan tumpuan kepada pembangunan pertanian berteknologi tinggi termasuk di Changkat Menteri, Jelutong Jati, Sungai Air Tawar dan Sungai Air Panjang. Pada amnya, projek-projek ini sedang berada pada peringkat perancangan. Sebahagian daripada tanaman utama dijangka akan mula menunjukkan hasil pada tahun 2024 atau 2025. Hasil tanaman utama di kawasan tersebut ialah buah-buahan dan sayur-sayuran seperti nenas Yankee, nenas MD2, jagung manis, serai dan sayur-sayuran berdaun yang akan memenuhi keperluan dalam negeri dan mengurangkan kebergantungan terhadap produk import.

Beberapa projek hiliran membantu pembangunan tersebut bagi menyumbang kepada rantai bekalan yang moden dan lengkap dalam proses pengeluaran makanan. Projek Industri Hiliran Hasil Laut dan Agro Makanan Sg Lang termasuk ladang ikan yang mampan, kilang pemprosesan produk ikan moden, pemprosesan baja dan makanan haiwan peliharaan, fasiliti penyimpanan sejuk, mesin memfilet dan fasiliti pelabuhan moden yang sudah mendapat sijil daripada Kesatuan Eropah (EU). Antara projek utama ialah pembangunan kilang pemprosesan dan pembungkusan tuna dan ikan laut dalam pertama di Malaysia, serta ladang penternakan ikan dan ketam darat yang dijangka dapat mencipta antara 2,500 hingga 5,000 peluang pekerjaan. Projek Kompleks Pendaratan Hasil Laut Sekinchan merangkumi restoran makanan laut, pasar ikan dan hasil laut, dewan lelongan ikan, kawasan pembersihan dan pengedaran, dok nelayan, gudang pembungkusan, bilik simpanan sejuk, bengkel pembinaan dan pembaikan bot, dan kawasan parkir bot nelayan. Pelabuhan tersebut akan dilengkapi dengan sistem kebolehsesanan komprehensif yang berupaya menjejaki asal usul, pemprosesan, dan pengedaran setiap produk ikan di kemudahan itu.

Terkini, Kerajaan Negeri telah memberikan peruntukan sebanyak RM40 juta untuk menjaga keterjaminan makanan khususnya bekalan beras, ikan dan daging untuk bersiap sedia menghadapi gangguan akibat perubahan iklim atau krisis geopolitik. Inisiatif-inisiatif yang akan dilakukan ini memberikan faedah kepada SABDA kerana wilayah tersebut dipersiapkan untuk membantu pengeluaran makanan.

PEMBANGUNAN BERASASKAN GEOGRAFI

WILAYAH PEMBANGUNAN BERSEPADU DI SELANGOR SELATAN (IDRISS)

MEMPERKUKUH KEDUDUKAN SELANGOR SEBAGAI HAB PELABURAN DAN PERDAGANGAN SERANTAU

Projek utama di bawah IDRISS ialah Carey Selangor (Pelabuhan Ketiga) dan Zon Ekonomi Khas Pulau Carey. Kedua-dua projek tersebut sedang dalam proses untuk mendapatkan kelulusan yang diperlukan. Sebaik sahaja siap, keluasan kawasan bagi keseluruhan projek penting ini ialah sekitar 6,000 hektar manakala kapasiti pelabuhan tersebut diunjurkan pada 35 juta unit bersamaan dua puluh kaki (TEU) iaitu lebih tinggi daripada kapasiti Pelabuhan Klang (20 juta TEU). Satu lagi projek pemacu perubahan di IDRISS ialah *Selangor Aero Park* (SAP) iaitu taman aeroangkasa pertama di Sepang seluas 2,000 ekar yang merangkumi ekosistem sokongan seperti MRO, pembuatan dan simulator penerbangan. Pelan induk dan konsep pembangunan SAP sedang berjalan seperti yang dirancang.

Projek-projek utama yang lain termasuk Taman Perindustrian Terurus (NCT *Smart Industrial and Business Park*) dan pembangunan bercampur yang meluas (*Selangor Goldcoast Global Village* dan *Amverton Cove Eco-Integrated Township*). NCT *Smart Industrial Park* (NSIP) akan menjadi Taman Perindustrian Terurus pertama di Selangor yang dipacu oleh prinsip-prinsip ESG dan menawarkan talian internet 5G. Taman perindustrian bernilai RM8 bilion itu akan dibangunkan dalam tiga fasa selama sepuluh tahun dan dijangka akan mewujudkan 50,000 peluang pekerjaan ketika proses pembinaan selain pekerjaan yang akan diwujudkan selepas projek siap. NSIP juga merupakan pembangunan yang sudah memperoleh sijil GreenRE dan akan dilengkapi dengan kilang sedia solar, sistem penuaian air hujan serta sistem pengurusan air dan sisa untuk mengurangkan kesan perindustrian dan jejak karbon. Projek itu akan memulakan kerja-kerja pembinaan pada tahun 2024 dan Fasa Satunya berada pada landasan yang betul untuk siap pada tahun 2025.

Selangor Goldcoast Global Village ialah kawasan perbandaran pantai bersepadu seluas 800 ekar yang ditetapkan sebagai destinasi pelancongan pantai bertaraf dunia. Kerja-kerja penebusgunaan tanah akan bermula pada tahun 2025. Pembangunan IDRISS turut dibantu oleh insentif negara dan negeri di bawah PPI Insentif Kerajaan Selangor (*Selangor Government Incentives*, SGI).

PEMBANGUNAN BERASASKAN GEOGRAFI

ZON PEMBANGUNAN EKONOMI SELANGOR MARITIME GATEWAY (ZPE SMG)

WILAYAH EKONOMI PUSAT BAHARU SELANGOR DI SEPANJANG SUNGAI KLANG YANG TELAH DITAMBAH BAIK

Pembangunan ZPE SMG merangkumi pembangunan infrastruktur yang berkaitan dengan penambahbaikan kualiti sungai dan pembangunan bercampur di pinggir sungai. ZPE SMG meliputi kawasan seluas lebih 27,900 hektar dari Mid Valley, Kuala Lumpur sehingga muara sungai dan pulau-pulau berhampiran dengan Pelabuhan Klang. Pembangunan tersebut meletakkan sasaran untuk mempercepat pertumbuhan ekonomi di Selangor dengan menggunakan laluan air, termasuk di dua buah lokasi utama – *Westports* dan *Northport*. Memandangkan PPI di bawah ZPE SMG ini melibatkan pembangunan jangka panjang dan berskala besar, kebanyakan PPI tersebut masih berada pada peringkat awal kelulusan (contohnya, alam sekitar, tanah, perancangan) dan reka bentuk.

Di dalam belanjawan Negeri, Jajaran Rel Kita Selangor telah diumumkan, iaitu laluan rel terancang yang menghubungkan Klang ke Kuala Selangor, Tanjong Karang dan Sabak Bernam. Kajian kebolehlaksanaan dan kajian perancangan dijangka akan bermula pada tahun 2024. Jaringan pengangkutan yang dipertingkat itu nanti akan membantu pembangunan ZPE SMG pada masa akan datang.

PELABUHAN DAN LOGISTIK

SBB INDUSTRIAL PARK

TAMAN PERINDUSTRIAN UTAMA DI PULAU INDAH

SBB Industrial Park ialah projek pembangunan taman perindustrian utama di Pulau Indah yang terletak berhampiran dengan *Westports*. Ia dihubungkan melalui jambatan Lebuh raya Pulau Indah yang menghubungkan Pulau Indah ke Pulau Carey dan Teluk Panglima Garang melalui lebuh raya KESAS dan Lebuh raya Lembah Klang Selatan. Ketika fasa reka bentuk, pembangunan tersebut memenangi beberapa anugerah iaitu Taman Perindustrian Rendah Karbon Pertama (*The First Low Carbon Industrial Park*) oleh Malaysian Institute of Planners pada tahun 2018 dan Pelan Induk Terbaik untuk Taman Bioteknologi (*Best Masterplan for Biotechnology Park*) oleh *Property Insight Prestigious Developer's Award* pada tahun 2019.

Dengan keluasan 1,000 ekar di tanah yang berhadapan dengan laut, *SBB Industrial Park* dibangunkan dalam tiga fasa: Presint 1, 2 dan 3 dalam tempoh 23 tahun. Projek pembangunan perindustrian tersebut akan menampung pelbagai sektor termasuk (namun tidak terhad kepada) makanan dan minuman, pemprosesan, logistik, pergudangan, pembuatan, pembungkusan, bioindustri dan farmaseutikal. Presint 1A (perindustrian dan komersial) hampir melengkapkan kerja-kerja infrastrukturnya manakala kerja-kerja pembangunan yang lain sedang dijalankan.

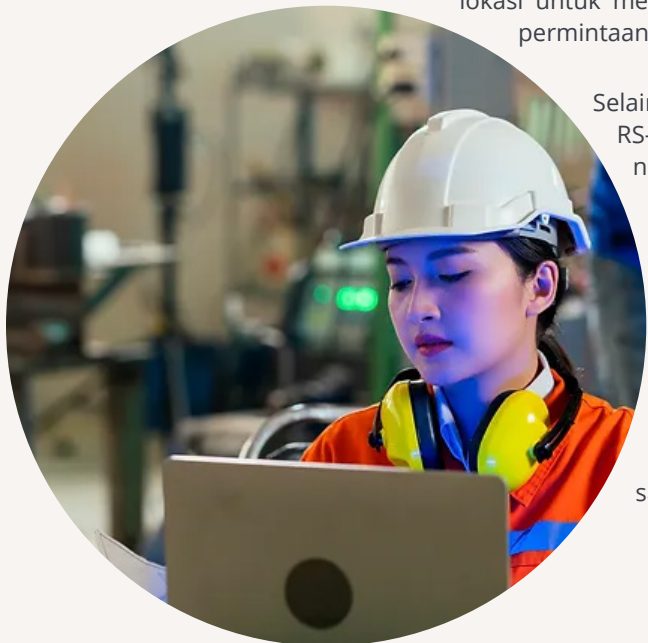
EKONOMI DIGITAL

JALUR LEBAR INDUSTRI SELANGOR (JALIN) DAN PPI KETERSAMBUNGAN YANG BERKAITAN

INFRASTRUKTUR TELEKOMUNIKASI YANG BOLEH DIPERCAYAI DAN LIPUTAN YANG LEBIH LUAS

PPI Ekonomi Digital menyasarkan untuk menyediakan sambungan internet yang dipertingkatkan di seluruh Selangor dengan menyediakan infrastruktur di kawasan ekonomi utama serta kawasan kurang penduduk atau luar bandar. Sebagai PPI pemacu perubahan, Jalur Lebar Industri Selangor (JALIN) mengenal pasti zon industri yang tidak pernah dibangunkan dan yang pernah dibangunkan serta memuktamadkan perjanjian dengan pemaju, vendor dan pengendali. Setelah siap, infrastruktur ketersambungan Internet di bawah JALIN akan mengukuhkan kedudukan Selangor sebagai destinasi pelaburan dan perindustrian terulung.

Satu lagi PPI ketersambungan Internet di bawah JALIN ialah Fasilitasi Rangkaian 5G di Selangor yang memacu daya saing ekonomi dan meningkatkan kualiti perkhidmatan khususnya di zon-zon ekonomi (SABDA, IDRIS, ZPE SMG). Usaha berterusan termasuk pembinaan menara transmisi 5G perintis dan pengenalan lokasi untuk membina menara transmisi pada masa akan datang mengikut permintaan.

Selain zon-zon ekonomi, usaha ketersambungan digital di bawah RS-1 berhasrat untuk mengurangkan jurang digital di seluruh negeri. Di bawah PPI *Wifi Smart Selangor*, Kerajaan Negeri telah memasang hampir 1,700 pusat akses *Wifi Smart Selangor* yang menyasarkan tempat-tempat yang kerap diakses dan mempunyai populasi yang tinggi seperti institusi pendidikan, kesihatan dan agama, pusat komuniti serta kawasan-kawasan perumahan berkost rendah.

PPI yang serupa, Rangkaian Sistem Perbadanan Perpustakaan Awam Selangor (PPAS) melebarkan sambungan jaringan internet ke 15 buah perpustakaan negeri bagi meningkatkan sambungan jaringan internet di kawasan-kawasan luar bandar.

EKONOMI DIGITAL

SELANGOR ACCELERATOR PROGRAMME DAN PITCH@SELANGOR

MEMBENTUK DAN MEMUPUK USAHAWAN BARU DI SELANGOR

Pada bulan Julai 2023, *Selangor Information Technology & Digital Economy Corporation (Sidec)* melancarkan kohort keenam bagi Program *Accelerator Selangor 2023*. Program ini memberikan tumpuan kepada elemen-elemen penting dalam Kecerdasan Buatan (AI), Impak Kemampanan, Teknologi Kesihatan, Teknologi Pertanian dan Bioteknologi. *Selangor Accelerator Programme 2023* menawarkan rangkaian sokongan yang menyeluruh bagi syarikat pemula yang terpilih, termasuk modul program intensif dan berstruktur selama tiga bulan yang terdiri daripada bengkel, klinik penyampaian (*pitching*), sesi pementoran dan hari demo. Selain itu, PPI tersebut menyediakan peluang membina rangkaian kerja dan perkongsian strategik dengan pelabur, pelanggan dan rakan usaha sama berpotensi; matawang maya daripada *Amazon Web Services (AWS)* iaitu rakan kongsi strategik bagi program tersebut; dan akses kepada ruang kerja bersama yang eksklusif selama satu tahun.

Selangor Accelerator Programme menjadi titik mula untuk syarikat pemula mengorak langkah sejak ia mula dilaksanakan pada tahun 2018 dan program ini telah menghasilkan lebih daripada 150 buah syarikat pemula dengan 41% daripadanya telah berjaya mendapatkan dana. Selain itu, 70 buah syarikat pemula telah menyertai lawatan pendedahan dan pembelajaran ke luar negara. Edisi *Selangor Accelerator Programme 2023* pula bekerjasama dengan 40 buah syarikat pemula dan daripada bilangan itu, 40% telah berjaya menerima dana. Pada bulan Disember 2023, Sidec memimpin sepuluh buah syarikat pemula yang menang untuk menyertai program Meet Taipei bagi memberikan mereka peluang untuk bergaul dengan pelabur dan pemain inovasi pada peringkat antarabangsa. Lawatan kerja di Taipei juga diisi dengan sesi di Makmal AI Taiwan yang mempamerkan kuasa AI Janaan.

Dalam edisi terdahulu, *Selangor Accelerator Programme 2022*, lima pemenang adalah daripada industri seperti teknologi kewangan, bioteknologi dan teknologi kesihatan. Empat daripada lima pemenang tersebut berjaya mendapatkan dana dalam masa enam bulan selepas memenangi program tersebut.

EKONOMI DIGITAL**SELANGOR INTERNATIONAL BUSINESS SUMMIT (SIBS)****MELETAKKAN SELANGOR SEBAGAI GERBANG KE ASEAN**

Selangor International Business Summit (SIBS) ialah inisiatif berterusan yang diadakan pada setiap tahun untuk menarik pelaburan domestik dan antarabangsa ke dalam Selangor dan meletakkan Selangor sebagai gerbang ASEAN. SIBS biasanya terdiri daripada enam acara utama iaitu Ekspo Makanan dan Minuman Antarabangsa Selangor, Konvensyen Ekonomi Digital dan Bandar Pintar Selangor, Ekspo Penyelidikan, Pembangunan dan Inovasi, Ekspo Antarabangsa Selangor (Perubatan), Persidangan Perniagaan Asean Selangor dan Ekspo Taman Perindustrian Selangor.

Persidangan pada tahun 2023 itu telah memecahkan rekod dengan menarik lebih 57,000 orang pelawat dan lebih daripada RM6 bilion transaksi yang berpotensi pada tahun 2023, iaitu kenaikan yang ketara daripada hanya RM217 juta pada tahun 2021 dan RM4.5 bilion pada tahun 2022. Persidangan itu menyaksikan 34 memorandum persefahaman ditandatangani yang melibatkan pelbagai subsektor.

Rentetan kejayaan besar yang dicapai oleh SIBS 2023, edisi 2024 berkemungkinan besar akan diadakan dalam dua bahagian untuk memenuhi keperluan peserta dan hadirin dengan lebih baik.

AGROTEKNOLOGI

PEMODENAN PERTANIAN & PERTANIAN BERNILAI TINGGI SELANGOR - DASAR DAN PROGRAM

MENJADIKAN SELANGOR SEBAGAI PENGELUAR UTAMA HASIL PERTANIAN BERNILAI TINGGI

Sektor teknologi pertanian memberikan tumpuan untuk meningkatkan pengeluaran dan hasil tanaman utama dan ternakan bagi tujuan meningkatkan keterjaminan makanan. Aktiviti-aktiviti di dalam sektor ini ditunjangi oleh usaha-usaha pemodenan termasuk usaha meningkatkan kualiti biji untuk hasil pertanian dan benih untuk hasil ternakan serta usaha mengurangkan impak pengeluaran tersebut terhadap alam sekitar (seperti mengurangkan pencemaran air dengan menggunakan bahan-bahan organik). Aktiviti-aktiviti PPI termasuk usaha mempertingkatkan dokumen dasar untuk menyokong proses pengeluaran yang lebih moden dan mesra alam serta usaha menambah baik teknologi biji dan benih.

Usaha berterusan yang dijalankan termasuk usaha mendapatkan kelulusan akhir untuk dasar-dasar yang telah dikemas kini dan dimodenkan bagi pengeluaran akuakultur dan ayam. Dasar-dasar ini akan menetapkan piawaian yang lebih tinggi dari segi kebersihan, amalan mampan dan jaminan kualiti. Program-program lain kini berada pada peringkat permulaan seperti Bukti Konsep (POC) dan kajian kebolehlaksanaan khususnya berkaitan dengan usaha meningkatkan pengeluaran makanan melalui teknologi biji dan benih yang dipertingkat serta teknologi pengeluaran moden. Rancangan semasa termasuk pengeluaran kangkung, kerang dan kelapa Matag.

PELANCONGAN

GOMBAK - HULU LANGAT GEOPARK

MENDAPAT STATUS GEOPARK GLOBAL UNESCO

Selangor berjaya memperoleh pengiktirafan Taman Geo Kebangsaaannya yang pertama pada tahun 2022 di *Gombak - Hulu Langat Geopark*.

Atas momentum yang terbina ini, Negeri Selangor akan berusaha untuk mendapatkan pengiktirafan *UNESCO Global Geopark*. Oleh itu, usaha sedang dijalankan untuk memenuhi syarat-syarat UNESCO dari segi menambah baik infrastruktur tapak geo dan meningkatkan aktiviti-aktiviti penyelidikan dan promosi.

INDUSTRI HALAL

PLATFORM MAKLUMAT PUSAT

PUSAT SEHENTI UNTUK PEMAIN INDUSTRI HALAL

Platform Maklumat Pusat Halal (CIP) mengintegrasikan beberapa aplikasi ke satu platform untuk memudahkan perniagaan. Platform itu terdiri daripada permohonan dalam talian untuk penilaian sendiri mengenai *Certificate Readiness Assessment (CRA)*, Halal e-Pembelajaran (ELH), *Halal Integrated Trade and Trade System (HITS)*, Rangkaian Gabungan Mesra Muslim Antarabangsa (IMFAN) dan platform pangkalan data Perusahaan Mikro, Kecil dan Sederhana (PMKS).

CIP mewujudkan pangkalan data yang komprehensif dan mampan yang memenuhi keperluan pihak-pihak pemegang taruh, pengguna, peniaga, dan pemain industri halal serta mesra Muslim dan pengamal syariah bagi memupuk pembangunan industri halal melalui rangka kerja digital yang inovatif dan bersepadu. Ini menyokong kesalinghubungan di kalangan entiti berkaitan halal seterusnya memperkasa pemain industri untuk mengakses dan memanfaatkan maklumat terkini berkaitan industri halal. Kebolehkesanan halal memainkan peranan untuk menghubungkan aspek ekosistem halal yang pelbagai.

SAINS HAYAT

SOFT LANDING CENTRE

MEMUDAH CARA PELABURAN PERINGKAT AWAL MELALUI PENYEDIAAN KEMUDAHAN TERKINI

Soft Landing Centre berfungsi sebagai ruang kerja sementara untuk pelabur-pelabur yang berpotensi dari dalam dan luar negara serta para usahawan yang berminat menubuhkan perniagaan di Selangor. Kemudahan itu disediakan oleh Kerajaan Negeri pada kadar sewa yang munasabah bagi memudahkan proses untuk mendapatkan ruang kerja ketika menjalankan penyelidikan di Selangor.

Antara usaha Selangor dalam menyokong peringkat awal pelaburan untuk mengembangkan sektor sains hayat termasuk Rangkaian Bioteknologi Dalam Talian dan Portal Promosi (seperti dirancang untuk beroperasi menjelang tahun 2024) dan Program Perkongsian Makmal/'*Selangor Lab Partnership Program*'. Inisiatif ini bertujuan membantu pemain-pemain industri untuk memanfaatkan kemudahan penyelidikan dan sumber kepakaran di Insitituti-institusi Pengajian Tinggi dan Institusi-institusi Penyelidikan bagi menyokong pembangunan perniagaan mereka. Inisiatif ini dapat menggalakkan penyelidikan dan pembangunan inovatif serta berpotensi mengurangkan jurang antara pihak akademi dan pemain industri dalam sektor sains hayat di Selangor.

AEROANGKASA

SELANGOR AVIATION SHOW

MEMPAMERKAN MASA DEPAN INDUSTRI AEROANGKASA MALAYSIA

Aeroangkasa ialah sektor keutamaan dalam NIMP 2030. Bagi mencapai aspirasi negara, Selangor memainkan peranan yang amat penting kerana ia menempatkan lebih 67% daripada ekosistem aeroangkasa di Malaysia. Aktiviti promosi dan rangkaian untuk sektor aeroangkasa merupakan antara usaha penting bagi meningkatkan ketampakan dan mempromosikan kemampuan Selangor. Pameran Penerbangan Selangor yang diadakan secara tahunan menarik lebih 19,000 orang pengunjung dari dalam dan luar negara pada tahun 2023, tiga kali ganda lebih besar bilangannya sejak ia dimulakan pada tahun 2021 (kira-kira 5,000 pengunjung).

LAIN-LAIN

KOMPLEKS SUKAN SHAH ALAM (KSSA)

KEMUDAHAN SUKAN BERTARAF DUNIA

Pembangunan semula Kompleks Sukan Shah Alam (KSSA) bertujuan untuk membina stadium yang *vibrant*, lestari dan dilengkapi dengan kemudahan sukan bercirikan teknologi terkini dan memberi nafas baru di persekitarannya.

Pembangunan semula ini akan menjana aktiviti ekonomi di kawasan persekitaran, bertindak sebagai langkah mitigasi banjir dan menambah baik aliran trafik melalui pembangunan LRT3. Pembangunan semula KSSA adalah berasaskan *Transit Oriented Development* (TOD) yang mengintegrasikan kompleks tersebut dengan infrastruktur pengangkutan yang lebih luas.

KESIMPULAN

Secara keseluruhannya, kemajuan PPI yang ditunjukkan berada pada landasan yang betul dan menunjukkan perkembangan yang positif dalam semua sektor tumpuan dan pembangunan berasaskan geografi. PPI pemacu perubahan seperti *Carey Selangor* (Pelabuhan Ketiga), SABDA, IDRIS, ZPE SMG, JALIN dan SAP berada dalam fasa awal reka bentuk, perancangan dan usaha mendapatkan kelulusan. Perancangan yang teliti adalah penting bagi memastikan pengubah permainan ini menetapkan asas untuk landskap masa depan Selangor.

Strategi dan pelan pelaksanaan yang dibentangkan dalam tema strategik ini menyumbang kepada agenda ekonomi negara yang transformatif, seperti Rancangan Malaysia Ke-12, NIMP 2030 dan NETR, dengan tumpuan yang khusus untuk meningkatkan dan memanfaatkan keterjalinan ekonomi. Salah satu cabaran utama untuk merealisasikan aspirasi tersebut adalah untuk menarik bakat ke dalam sektor seperti ekonomi digital, E&E, M&E dan aeroangkasa. Menyedari kepentingan untuk mengekalkan daya saing dalam sektor-sektor tumpuan ini, Kerajaan Negeri telah mengambil langkah proaktif untuk memupuk potensi dan bakat semasa yang mempunyai kemahiran yang relevan, sekaligus memastikan Selangor kekal sebagai satu kuasa yang berdaya saing di rantau ini.

Usaha memperkukuh infrastruktur digital dan fizikal adalah pemboleh utama untuk mencapai matlamat berkenaan. Tumpuan diberikan bukan sahaja untuk meluaskan jaringan pengangkutan di seluruh kumpulan sasaran dan kawasan geografi, tetapi juga untuk meningkatkan kecekapan, produktiviti dan inovasi perkhidmatan tersebut. Satu usaha penting juga telah dilakukan untuk menyediakan PMKS supaya lebih celik digital dan berdaya saing. Tambahan pula, ketersediaan infrastruktur amat ditekankan dalam ketiga-tiga pembangunan berasaskan geografi dengan memperkenalkan taman industri dan perniagaan baharu, pelabuhan dan kerja-kerja infrastruktur untuk meningkatkan kesalinghubungan dan mengindahkan persekitaran bandar. Usaha sedemikian adalah penting untuk melonjakkan Selangor sebagai destinasi pelaburan yang berdaya saing pada peringkat global, sejajar dengan sasaran Ekonomi MADANI untuk menaikkan siling.

TEMA STRATEGIK 2

PENINGKATAN KESEJAHTERAAN DAN KETERANGKUMAN SOSIAL

6

BIDANG TUMPUAN

21

STRATEGI

98

PROJEK, PROGRAM DAN
INISIATIF

Pembangunan sosioekonomi hanya akan lengkap dan seimbang sekiranya inklusiviti dititikberatkan, khususnya bagi golongan rentan. Tema Strategik 2 yang membincangkan tentang peningkatan kesejahteraan dan keterangkuman sosial bagi rakyat Selangor berhasrat untuk memberikan peluang penjanaaan pendapatan yang saksama bagi segenap lapisan masyarakat, memperkenalkan intervensi bersasar kepada masyarakat miskin bandar dan luar bandar untuk memastikan pembentukan masyarakat yang inklusif dan diberdayakan oleh teknologi. Hasrat ini dilaksanakan melalui enam (6) bidang tumpuan yang mewakili cabaran-cabaran penting yang dihadapi penduduk di Selangor bagi memberikan manfaat kepada rakyat yang terdiri daripada pelbagai kumpulan umur, tahap pendapatan dan taraf sosioekonomi.

Pendapatan Isi Rumah Median di Selangor telah meningkat daripada RM7,300 pada tahun 2020 kepada RM9,983 pada tahun 2022, melepasi sasaran yang ditetapkan dalam Rancangan Malaysia Ke-12 bagi Wilayah Tengah. Walaupun pendapatan isi rumah median telah menyaksikan peningkatan yang ketara, kemiskinan mutlak hanya berkurang daripada 1.7% pada tahun 2020 kepada 1.5% pada tahun 2022, dan kemiskinan relatif merosot daripada 13.9% pada tahun 2020 kepada 14.2% pada tahun 2022. Usaha dan intervensi yang lebih meluas diperlukan untuk mengeluarkan isi rumah daripada kepompong kemiskinan, memandangkan Selangor terus komited untuk mencapai sasaran tersebut.

Indeks Kebahagiaan Malaysia 2021 oleh DOSM buat pertama kalinya telah menerbitkan data pada peringkat negeri. Skor semasa 5.74 untuk Selangor akan menjadi garis dasar dengan matlamat untuk meningkatkan kesejahteraan dan kegembiraan kepada skor 7 menjelang 2025.

Majoriti daripada 98 program dan inisiatif yang dirancang sedang berjalan dalam pelbagai fasa pelaksanaan. Kebanyakan program sosial ialah program berterusan yang dilaksanakan pada setiap tahun.

MERENTAS SEMUA KAWASAN TUMPUAN

ILTIZAM SELANGOR PENYAYANG

46 PROGRAM DAN INISIATIF UNTUK SELANGOR
YANG INKLUSIF DARI SEGI SOSIAL

Iltizam Selangor Penyayang (ISP) ialah satu inisiatif induk yang memayungi program-program sosial di Selangor merangkumi kebajikan sosial, pembiayaan mikro dan geran usahawan, skim dan insentif penjagaan kesihatan, skim rumah mampu milik, program pendidikan dan pelbagai program bantuan khusus untuk meningkatkan kesejahteraan rakyat.

Senarai program sosial di bawah ISP telah bertambah kepada 46 program. Kebanyakan program ini telah pun berjalan dan merupakan program berterusan yang dilaksanakan setiap tahun atau menjangkau beberapa tahun.

PROGRAM

	ILTIZAM KESIHATAN SELANGOR	11
	ILTIZAM KEUSAHAWANAN SELANGOR	4
	ILTIZAM MESRA ANAK SELANGOR	5

	ILTIZAM PEMBERDAYAAN RAKYAT SELANGOR	11
	ILTIZAM PENDIDIKAN SELANGOR	8
	ILTIZAM PERUMAHAN SELANGOR	7

WANITA, KELUARGA DAN MASYARAKAT

PROGRAM PEKERJAAN WARGA EMAS SELANGOR

PERSEDIAAN KE ARAH NEGERI MENUA

Ketika Selangor bersiap sedia untuk masyarakat menua pada masa hadapan, Negeri Selangor berusaha untuk menyokong warga emas bagi memastikan mereka turut serta dalam mendapatkan peluang ekonomi dan sosial demi kesejahteraan umum.

Inisiatif tersebut masih berada pada peringkat perancangan konsep. Pembangunan konsep program itu akan bermula pada suku keempat (ke-4) tahun 2024, dengan matlamat untuk melancarkan program rintis menjelang tahun 2025.

TUMPUAN KHAS KEPADA KUMPULAN SASAR

GALERI SENI KONTEMPORARI DAN MODEN SHAH ALAM (SAMA)

MEMARTABATKAN PERSADA SENI DAN BUDAYA DI SELANGOR

Projek ini melibatkan pembangunan kompleks SAMA. Sebaik sahaja siap, SAMA dijangka akan beroperasi bukan sahaja sebagai sebuah galeri tetapi juga sebagai pemangkin kepada pembangunan industri seni visual tanah air melalui program pembangunan dan bantuan lain yang diperlukan. Pembangunan konsep SAMA telah selesai dan sedang dalam proses mendapatkan kelulusan.

PENJANAAN PENDAPATAN DAN KEBAJIKAN SOSIAL

SKIM HIJRAH SELANGOR

MENINGKATKAN TAHAP PENDAPATAN DAN MENANGANI KEMISKINAN MELALUI SKIM PEMBIAYAAN MIKRO

Skim Mikro Kredit Hijrah Selangor menyediakan skim pembiayaan mikro kepada usahawan di Selangor yang berjumlah di antara RM1,000 hingga RM50,000 untuk membantu perniagaan baharu atau sedia ada. Terdapat pelbagai skim pembiayaan yang ditawarkan oleh Yayasan Hijrah Selangor (YHS) seperti i-Bisnes, NaDI, *Zero-to-Hero* dan *Go-Digital*, masing-masing menyasarkan jenis perniagaan dan kumpulan sasaran tertentu.

Skim Mikro Kredit Hijrah Selangor bermula pada 2015 dan sehingga Mei 2024 telah meluluskan 89,700 permohonan pinjaman untuk 59,916 usahawan, dengan jumlah pembiayaan RM818,729,500. Semasa fasa pelaksanaan RS-1 dari 2021 – 2023, seramai 18,259 penerima telah menerima bantuan pembiayaan daripada Skim Mikro Kredit Hijrah Selangor bernilai RM246,045,000. Pelbagai proses penambahbaikan telah dilakukan baru-baru ini untuk melaksanakan program pengurusan hutang untuk meningkatkan kutipan melalui tele collector YHS sendiri, ejen kutipan hutang, serta kerjasama dengan Agensi Kaunseling dan Pengurusan Kredit (AKPK) untuk membantu penstrukturan semula pinjaman.

Pada masa hadapan, Selangor akan melihat perkembangan Skim Mikro Kredit Hijrah Selangor dengan memantau tahap pendapatan atau jumlah hasil keuntungan perniagaan yang dibantu, selaras dengan aspirasi untuk melebarkan golongan kelas menengah di negeri Selangor.

PENJANAAN PENDAPATAN DAN KEBAJIKAN SOSIAL

BINGKAS (BANTUAN KEHIDUPAN SEJAHTERA SELANGOR)

MERINGANKAN KOS SARA HIDUP MELALUI BANTUAN BULANAN

BINGKAS menyediakan bantuan sebanyak RM300 sebulan melalui e-dompot bagi tempoh 2 tahun untuk membeli keperluan asas isi rumah. Penerima bantuan BINGKAS boleh membeli barangan asas seperti barang runcit, lampin pakai buang, ubat-ubatan dan barangan sekolah di kedai yang mengambil bahagian di seluruh Selangor dengan menggunakan kredit yang diberikan ke dalam e-dompot BINGKAS. Inisiatif ini meletakkan sasaran untuk membantu mengurangkan kos sara hidup bagi keluarga dengan pendapatan isi rumah kurang daripada RM3,000 sebulan. Setakat tahun 2023, terdapat seramai 27,542 penerima bantuan dalam program BINGKAS.

KESIHATAN AWAM

ILTIZAM SELANGOR SIHAT

MENYEDIAKAN PERLINDUNGAN PERUBATAN UNTUK MENGURANGKAN BEBAN KOS PERUBATAN

Program ini menyediakan perlindungan perubatan sehingga RM500 kepada rakyat Selangor yang layak daripada kumpulan B40 dengan memberikan subsidi kos rawatan kesihatan asas di fasiliti atau klinik swasta. Selain itu, Iltizam Selangor Sihat menyediakan khairat kematian berjumlah RM1,000. Iltizam Selangor Sihat juga menyediakan perlindungan berjumlah RM5,000 untuk penyakit kritikal dan kemalangan yang menyebabkan kecacatan kekal. Dari tahun 2021 hingga tahun 2023, seramai 251,380 orang penerima daripada keluarga B40 telah menerima manfaat daripada perlindungan perubatan Iltizam Selangor Sihat berjumlah RM500.

PERUMAHAN MAMPU MILIK**RUMAH SELANGORKU****MENYEDIAKAN UNIT RUMAH MAMPU MILIK YANG BERKUALITI**

Dasar Rumah Selangorku mewajibkan pemaju swasta memperuntukkan peratusan unit rumah yang tertentu untuk kategori Rumah Selangorku. Rumah Selangorku disasarkan untuk pembeli rumah kali pertama (tiada harta sedia ada di Selangor) dengan pendapatan isi rumah kurang daripada RM10,000 sebulan. Harga bagi unit Rumah Selangorku bermula daripada RM42,000 hingga RM250,000 berdasarkan lima (5) kategori dengan saiz dan spesifikasi yang berbeza-beza.

Sasaran keseluruhan program Rumah Selangorku adalah untuk menyediakan 60,000 unit rumah menjelang tahun 2025.

PENDIDIKAN**PROGRAM TUISYEN RAKYAT SELANGOR (PTRS)****MENYEDIAKAN PELAJAR SEKOLAH MENENGAH UNTUK PEPERIKSAAN SPM**

PTRS terdiri daripada kelas tambahan yang dijalankan selepas waktu sekolah untuk calon SPM yang mengambil bahagian serta portal dalam talian PTRS untuk semua pelajar mengakses bahan pembelajaran seperti video, contoh kertas peperiksaan dan latihan.

Jumlah sekolah yang melaksanakan PTRS meningkat daripada 177 buah pada tahun 2021 dan 189 buah pada tahun 2022 kepada 225 buah pada tahun 2023. Berdasarkan rekod, terdapat 135,000 orang pelajar telah berdaftar di portal PTRS (menerima akses kepada bahan pembelajaran) dari tahun 2021 hingga tahun 2023.

WANITA, KELUARGA DAN MASYARAKAT

ANAK ISTIMEWA SELANGOR (ANIS)

MENYEDIAKAN INTERVENSI AWAL UNTUK MEMASTIKAN PELUANG YANG SAMA UNTUK KANAK-KANAK BERKEPERLUAN KHAS

Program ANIS bertujuan untuk menyediakan pelbagai bantuan untuk meningkatkan kesejahteraan keluarga yang mempunyai anak-anak berkeperluan khas. Bantuan Khas ANIS ialah program bantuan tunai yang menawarkan sehingga RM5,000 bantuan sekali bayar kepada satu isi keluarga yang mempunyai anak-anak berkeperluan khas di bawah usia 18 tahun. Keluarga yang berkelayakan boleh membeli peralatan khas atau membiayai kos lain yang berkaitan dengan bantuan yang diterima. Didik ANIS merupakan satu lagi program yang menyumbang bantuan tunai sekali bayar kepada institusi-institusi pendidikan yang menjalankan program intervensi awal untuk kanak-kanak berkeperluan khas. Dari tahun 2021 hingga tahun 2023, terdapat seramai 2,008 orang penerima Bantuan Khas ANIS dan Didik ANIS.

Akademi ANIS menawarkan program latihan atau seminar kepada ibu bapa, penjaga, guru dan sukarelawan yang membantu individu atau kanak-kanak berkeperluan khas manakala Pusat ANIS pula ditubuhkan untuk menyediakan program intervensi awal bagi kanak-kanak berkeperluan khas. Sejak tahun 2021, terdapat seramai 4,156 peserta di institusi-institusi ANIS yang meliputi Pusat ANIS, Prasekolah ANIS dan Akademi ANIS.

KESIMPULAN

Sementara Tema Ekonomi mengangkat usaha untuk “menaikkan siling”, tema Sosial pula memberi fokus untuk “menaikkan lantai” dalam konteks Ekonomi MADANI. Memandangkan Selangor beraspirasi menjadi Negeri berpendapatan tinggi, pembangunan yang inklusif dan tahap kesejahteraan yang baik perlu diiringi dengan usaha untuk menambah peluang penjana pendapatan yang berkualiti tinggi serta memenuhi keperluan asas institusi keluarga dan individu. Selain pembangunan ekosistem yang meluas, program-program yang dijalankan perlu lebih bersasar dan diberikan keutamaan untuk mempertingkatkan lagi indikator-indikator sosial seperti pertambahan pendapatan, kesihatan dan pendidikan.

Usaha untuk memastikan pembangunan dan kesejahteraan yang inklusif adalah isu yang merentas semua teras. Ia perlu dimangkinakan oleh prestasi ekonomi yang kukuh dan pembangunan yang mampan, serta diterajui oleh mekanisme tadbir urus yang baik. Walaupun pendapatan isi rumah di Selangor telah meningkat dalam tempoh RS-1, masih terdapat jurang kemiskinan mutlak dan relatif dalam kalangan golongan rentan dan kemiskinan multidimensi. Kebanyakan usaha tertumpu kepada mengurangkan kos sara hidup merangkumi keperluan asas untuk mendapatkan rawatan perubatan, penjagaan kanak-kanak dan pendidikan serta skim pembiayaan mikro. Agensi-agensi Negeri telah melaksanakan program-program tersebut dengan efisien. Namun begitu, Selangor sedar bahawa peluasan program adalah bergantung kepada peruntukan belanjawan dan peningkatan bilangan program sosial yang bersaing untuk mendapatkan dana. Penyusunan keutamaan program bagi setiap bidang tumpuan atau golongan sasar perlu dijalankan dengan lebih efektif bagi memberikan impak yang lebih berkesan kepada indikator sosial.

Selain itu, pendekatan dan mekanisme pembiayaan yang inovatif sedang diterokai untuk meluaskan jangkauan program sosial seperti bekerjasama dengan sektor swasta melalui perjanjian penajaan dan memanfaatkan NGO sedia ada untuk melaksanakan inisiatif yang dirancang.

TEMA STRATEGIK 3

PEMACUAN KELESTARIAN

5

BIDANG TUMPUAN

14

STRATEGI

39

PROJEK, PROGRAM DAN
INISIATIF

Tema Pemacuan Kelestarian di dalam RS-1 bertujuan untuk menyediakan perkhidmatan infrastruktur awam yang pintar dan mampan, mempertingkatkan kelestarian alam melalui infrastruktur hijau dan pemuliharaan sumber asli serta mencapai masa depan yang rendah karbon.

Tema Kelestarian menyokong komitmen untuk menjadikan Malaysia sebagai sebuah negara pelepasan karbon sifar bersih menjelang tahun 2050 serta merealisasikan aspirasi Selangor untuk mencapai pelepasan karbon sifar bersih di kawasan-kawasan bandar dan perbandaran. Pelancaran Pelan Hala Tuju Peralihan Tenaga Negara menandakan perlunya untuk beralih ke sektor pertumbuhan hijau dan menggalakkan ketahanan iklim. Sejak RS-1 diperkenalkan, Selangor telah memperkembang penggunaan tenaga solar di bangunan dan memperluas inisiatif mobiliti seperti kenderaan elektrik (EV), infrastruktur mobiliti aktif serta peluasan perkhidmatan pengangkutan awam. Negeri Selangor juga sedang menerokai pasaran karbon sukarela melalui projek rintis di bawah Program Karbon Selangor.

Untuk mencapai matlamat ini, RS-1 telah mengenal pasti lima (5) bidang tumpuan untuk mempertingkat kelestarian Negeri Selangor secara menyeluruh:

- Daya Tahan dan Pengurusan Bencana
- Pengurusan Air
- Negeri Rendah Karbon
- Pengurusan Sisa
- Biodiversiti dan Sumber Asli

Pelaksanaan tema Kelestarian berjalan dengan baik bagi setiap bidang tumpuan dan berada di landasan yang betul untuk disiapkan menjelang 2025.

DAYA TAHAN DAN PENGURUSAN BENCANA

PUSAT OPERASI BENCANA DAERAH (DDOC)

MENYETEMPATKAN TINDAK BALAS DAN PENCEGAHAN BENCANA

DDOC yang pertama telah dilancarkan pada 2 November 2023 di PDT Petaling dan akan beroperasi seiring dengan Pusat Operasi Smart Selangor (SSOC). Penubuhan DDOC bertujuan meningkatkan tahap kesiapsiagaan negeri untuk menghadapi bencana yang berkemungkinan berlaku pada masa akan datang, khususnya ketika musim monsun. Pengoperasian pusat tersebut meningkatkan tindak balas kecemasan melalui pengumpulan dan penyebaran maklumat berkaitan bencana pada masa nyata kepada komuniti dan agensi yang berkaitan.

DDOC turut memanfaatkan platform SelGDX untuk memperoleh maklumat daripada agensi-agensi yang berkaitan seperti Jabatan Alam Sekitar Malaysia dan Jabatan Meteorologi Malaysia untuk mengumpul data dengan pantas dan merancang tindak balas yang sesuai dengan lebih awal bagi menghadapi sebarang bencana yang akan menimpa.

Dalam beberapa tahun yang akan datang, Kerajaan Negeri Selangor turut berhasrat menubuhkan DDOC di setiap daerah di Selangor. Melalui penubuhan DDOC, kesiapsiagaan dan daya tahan masyarakat setempat untuk menghadapi bencana diharap dapat dipertingkatkan.

NEGERI RENDAH KARBON

STESEN JANAKUASA PULAU INDAH (PIPP)

MENAMBAH BAIK PENJANAAN KUASA DI SELANGOR UNTUK MEMUDAH CARA PROSES PERALIHAN TENAGA

Pembangunan PIPP sebagai sebuah loji janakuasa kitaran gabungan rendah karbon berkuasa 1.2 gigawatt yang bermula pada Mei 2021 hampir siap sepenuhnya. Pembinaan stesen janakuasa tersebut sebahagian besarnya telah siap dan kini berada dalam fasa Pengujian dan Pentauliah dengan *Back Energisation* dicapai pada Oktober 2023 bagi Blok 1 dan Februari 2024 bagi *Block 2*. Operasi komersial PIPP dijangka bermula pada suku keempat (ke-4) tahun 2024.

Sebaik sahaja siap, PIPP akan menyokong peningkatan permintaan tenaga di Lembah Klang yang menyumbang 43% daripada jumlah permintaan tenaga elektrik di Semenanjung Malaysia. Di samping itu, stesen tersebut juga akan menyumbang kepada pengurangan pelepasan karbon dan rancangan peralihan tenaga Malaysia memandangkan Turbin Gas Kitaran Gabungan (CCGT) tersebut mempunyai kecekapan lebih daripada 60%, iaitu jauh lebih tinggi daripada penjana dengan menggunakan arang batu atau minyak yang setara.

PENGURUSAN AIR

SKIM BEKALAN AIR RASAU

MEMASTIKAN BEKALAN AIR YANG MENCUKUPI UNTUK PENDUDUK DI SELANGOR

Skim Bekalan Air Rasau ialah satu usaha Kerajaan Negeri Selangor menerusi anak syarikatnya, Air Selangor untuk meningkatkan margin rizab simpanan air untuk seluruh Selangor, Kuala Lumpur dan Putrajaya melalui pembinaan loji rawatan air.

Loji Rawatan Air Rasau dijangka dapat menghasilkan 1,400 juta liter air terawat sehari (JLH). Fasa pertama yang dianggarkan siap pada tahun 2025 berkemampuan untuk menghasilkan 700 JLH daripada keseluruhan kapasiti. Hal ini akan membantu Negeri Selangor dalam memastikan bekalan air terawat yang cukup untuk semua penduduk dan mengurangkan gangguan bekalan air yang disebabkan oleh kemarau atau gangguan luar jangka lain dengan meningkatkan jumlah kapasiti penghasilan air terawat semasa daripada 6,100 JLH kepada 7,156 JLH pada 2025.

Sehingga Oktober 2023, margin rizab simpanan air Selangor berada pada 13.8%. Dengan sempurnanya Fasa 1 Skim Bekalan Air Rasau pada tahun 2025, ia dijangka akan dapat meningkatkan margin rizab simpanan air kepada 15.6%. Pembangunan loji tersebut kini berada pada peringkat pembangunan.

Pada masa ini, pembangunan Loji Rawatan Air Rasau dibiayai dengan menggunakan peruntukan Air Selangor yang berjumlah RM3.4 bilion. Memandangkan pembangunan loji tersebut penting, Kerajaan Persekutuan baru-baru ini telah memberikan geran sebanyak RM1.8 bilion untuk membiayai kerja sumber bagi pembangunan skim bekalan air tersebut.

15.6%

Anggaran jumlah margin rizab simpanan air menjelang tahun 2025

7,156 JLH

Anggaran jumlah kapasiti air terawat menjelang tahun 2025

PENGURUSAN SISA

PUSAT PENGURUSAN SISA PEPEJAL BERSEPADU (ISWMC) DENGAN LOJI RAWATAN SISA-KEPADA-TENAGA (WTE)

MENAMBAH BAIK PENGURUSAN PEMBUANGAN SISA SAMBIL MENJANA TENAGA

7,200 TAN

Jumlah jangkaan kapasiti pemprosesan sisa pepejal sehari menggunakan WTE

220.5 MW

Jumlah jangkaan kapasiti penjanaan elektrik menggunakan WTE

Worldwide Holdings Berhad (WHB) sedang membangunkan tiga buah loji WTE di ISWMC di Jeram dan ISWMC di Tanjung Duabelas secara berperingkat. Fasa pertama merangkumi pembangunan dua buah loji WTE di ISWMC di Jeram. Upacara pecah tanah bagi pembinaan dua buah loji WTE tersebut telah diadakan pada 17 Oktober 2023 dan dijangka akan mula beroperasi pada tahun 2025.

Fasa kedua merangkumi pembangunan sebuah loji WTE di ISWMC di Tanjung Duabelas yang dijangka pembinaan bermula pada tahun 2025. Tambahan pula, Kerajaan Negeri telah mengumumkan rancangan untuk membangunkan sebuah loji WTE Tenaga Hijau Sultan Idris Shah pada tahun 2024 dalam Belanjawan Selangor 2024.

Dua buah loji WTE di Jeram tersebut mempunyai jumlah jangkaan kapasiti untuk memproses 3,000 tan sisa pepejal sehari dan menjana 52 megawatt elektrik, manakala loji WTE di Tanjung Duabelas bakal mempunyai kapasiti untuk memproses 1,800 tan sisa pepejal sehari dan menjana 38 megawatt elektrik. Loji WTE SISGEP pula berkemampuan untuk memproses 2,400 tan sisa pepejal sehari dan menjana 58 megawatt elektrik apabila mula beroperasi. Secara keseluruhan, Negeri Selangor dijangka mempunyai keupayaan untuk memproses 7,200 tan sisa pepejal sehari dengan menggunakan WTE sambil menjana 220.5 megawatt elektrik.

BIODIVERSITI DAN SUMBER ASLI

PELAN INDUK HUTAN WARISAN DIRAJA SELANGOR

MENJAMIN KELESTARIAN ALAM SEKITAR DI SELANGOR SAMBIL MEMPERTINGKATKAN PERKHIDMATAN EKOSISTEM HUTAN

Pada 28 November 2023, DYMM Sultan Sharafuddin Idris Shah telah mengumumkan pembangunan Hutan Warisan Diraja Selangor (RSHF) yang meliputi kawasan seluas 108,000 hektar merentas 26 buah hutan simpanan kekal sepanjang *Central Forest Spine* yang merentas pelbagai kawasan. Dipacu oleh komitmen DYMM Sultan Sharafuddin terhadap usaha memelihara alam sekitar, inisiatif tersebut menunjukkan dedikasi Selangor terhadap pemeliharaan khazanah hutan negeri. Diklasifikasikan sebagai Taman Warisan Negeri, RSHF akan berfungsi sebagai kawasan tadahan air, habitat biodiversiti, kawalan hakisan, dan kawasan tadahan karbon yang penting.

RHSF mencerminkan pendekatan proaktif Selangor dalam melindungi rizab semula jadi, menambah baik biodiversiti serta penyelidikan dan pendidikan berkaitan tumbuhan, hidupan liar dan pemuliharaan. Pelan induk tersebut juga bertujuan untuk mempertingkatkan perkhidmatan ekosistem seperti aktiviti rekreasi dan ekopelancongan.

Pelan Induk Pembangunan Hutan Warisan Diraja Selangor turut dilancarkan dalam upacara yang sama.

KESIMPULAN

Tema Kelestarian adalah penting dalam menangani masalah alam sekitar yang kian meningkat, merangkumi peningkatan urbanisasi, keterbatasan sumber, kesiapsiagaan menghadapi bencana dan pengurusan sisa. Tema Strategik 3 ini dibangunkan untuk menghadapi isu-isu ini secara langsung melalui perancangan, pengurusan dan pembangunan yang rapi bagi memperteguh daya tahan negeri demi generasi akan datang.

Selangor sedang berusaha ke arah menambah baik kemampuan di bandar-bandar dan perbandaran sejajar dengan matlamat negara bagi mencapai sifar bersih menjelang tahun 2050. Antara cabaran utama yang dihadapi Selangor ialah dilema dalam mengimbangi pertumbuhan ekonomi dan perlindungan alam sekitar. Sebagai sebuah negeri yang mempunyai kadar urbanisasi yang tinggi, Selangor perlu mencari titik keseimbangan dalam mempergiatkan usaha-usaha ke arah kelestarian tanpa menjejaskan pertumbuhan ekonomi dan pembangunan sosial dengan mengguna pakai strategi-strategi serta melaksanakan program-program dan inisiatif-inisiatif untuk mempersiapkan Selangor bagi peralihan ke arah ekonomi yang lebih hijau dan mampan.

Tindakan intervensi yang dilaksanakan tertumpu kepada peningkatan kemampuan negeri untuk berdepan dengan isu bencana dan perubahan iklim seperti memperkenalkan rangka kerja dasar dan peraturan yang berkaitan. Proses pendigitalisasi sistem ramalan dan amaran cuaca dan banjir bersepadu yang diwujudkan pada peringkat daerah juga merupakan usaha untuk memperkukuh daya tahan masyarakat setempat. Dalam menangani kelestarian alam sekitar, usaha bersepadu pihak berkuasa tempatan diperlukan bagi memastikan Rancangan Tempatan dan rancangan pembangunan negeri dipatuhi.

Kebanyakan PPI dalam Tema Strategik ini telah berjaya dilaksanakan ataupun sedang dilaksanakan. Walaupun pencapaian petunjuk makro tertentu untuk Tema Strategik ini boleh dipertingkatkan, khususnya kadar kitar semula sisa, pengumuman dan komitmen terkini Selangor terhadap pembangunan yang lebih lanjut dalam ruang lingkup ini boleh menjadi cetus kepada perubahan yang diperlukan untuk memacu perubahan yang bermakna.

TEMA STRATEGIK 4

TADBIR URUS S.M.A.R.T. DAN BERKESAN

5

BIDANG TUMPUAN

12

STRATEGI

52

PROJEK, PROGRAM DAN
INISIATIF

Tema Strategik Tadbir Urus S.M.A.R.T. dan Berkesan memberi tumpuan kepada pemodenan sektor awam Selangor melalui transformasi kerajaan ke arah menjadikan penyampaian perkhidmatan awam yang lebih bertanggungjawab, produktif dan berpaksikan rakyat. Pengintegrasian pendekatan tadbir urus yang lebih berwawasan, berpacuan data dan terbuka amat diperlukan bagi mengharungi perubahan landskap dan cabaran masa depan. Untuk mencapai objektif ini, Kerajaan Negeri Selangor telah berusaha secara berterusan untuk memupuk tenaga kerja awam yang tangkas dan dinamik serta memanfaatkan data raya dalam penggubalan dasar, sekaligus memartabatkan aspirasi Malaysia MADANI ke arah tadbir urus yang baik dan reformasi penyampaian perkhidmatan.

Dalam memperkukuh komitmen untuk membina Kerajaan S.M.A.R.T., Selangor berusaha memberdayakan dan menyelaraskan peranan agensi negeri dan PBT seperti yang digariskan dalam belanjawan negeri. Antara keutamaan semasa Negeri Selangor termasuk penjajaran proses pentadbiran melalui penubuhan Lembah Klang Raya Selangor dan penggunaan teknologi untuk meningkatkan kutipan pendapatan negeri demi menyokong keperluan pembangunan negeri serta memacu pertumbuhan ekonomi.

Lima (5) bidang tumpuan yang mentakrifkan S.M.A.R.T. adalah:

- Penjajaran Strategik Matlamat dan Dasar
- Pengurusan Prestasi dan Akauntabiliti
- Tenaga Kerja Awam Tangkas
- Kemampanan Hasil
- Transformasi Teknologi

PPI di bawah tema Tadbir Urus secara umumnya berjalan dengan lancar dan berdasarkan status pelaksanaan semasa, PPI-PPI tersebut berada pada landasan yang betul untuk disiapkan mengikut jadual.

PENJAJARAN STRATEGIK MATLAMAT DAN DASAR**SELANGOR IMPLEMENTATION AND PERFORMANCE MONITORING UNIT (SIAP)****MENINGKATKAN PEMANTAUAN PRESTASI DAN AKAUNTABILITI**

SIAP ditubuhkan sebagai unit pemantauan utama untuk penyampaian RS-1 susulan pengumuman RS-1. Peranan dan tanggungjawab SIAP merangkumi pemantauan, penilaian dan pelaporan pelaksanaan inisiatif utama negeri. SIAP juga memainkan peranan sebagai penyokong pengurusan perubahan (*change management*).

SIAP bertindak menyelaras pelaporan berkala daripada pemilik inisiatif RS-1 untuk memastikan akauntabiliti pemegang taruh serta mengenal pasti halangan pelaksanaan RS-1 agar ia diselesaikan dalam tempoh yang sewajarnya. SIAP sedang mereka bentuk sebuah papan pemuka digital bagi meningkatkan pemantauan dan analisis prestasi inisiatif RS-1 di bawah setiap tema strategik dan bidang tumpuan serta menghubungkannya dengan petunjuk makro.

Belanjawan Negeri Selangor 2024 yang dibentangkan pada 10 November 2023 telah meluluskan peruntukan berjumlah RM1 juta untuk menambah baik fungsi serta kapasiti SIAP. Ini menunjukkan komitmen Kerajaan Negeri untuk meningkatkan akauntabiliti.

TENAGA KERJA AWAM TANGKAS**KERJASAMA AWAM-SWASTA-SIVIL (PPCP)****MENGALAKKAN KERJASAMA ANTARA KERAJAAN NEGERI DENGAN MASYARAKAT SIVIL**

Program Sinergi Prihatin, sebuah program kerjasama berasaskan kebajikan antara persatuan kebajikan dan pertubuhan bukan kerajaan (NGO) dengan Kerajaan Negeri, ialah contoh program Kerjasama Awam-Swasta-Sivil (PPCP).

Melalui Program Sinergi Prihatin, Kerajaan Negeri telah bekerjasama dengan sembilan persatuan kebajikan dan NGO pada tahun 2023. Persatuan kebajikan dan NGO tersebut bertindak sebagai penggerak program manakala Kerajaan Negeri menyalurkan pembiayaan. Kerjasama ini akan diteruskan lagi pada tahun 2024.

RM450,000

Belanjawan negeri diperuntukkan untuk Program Sinergi Prihatin pada tahun 2023

RM150,000

peruntukan lanjut akan diagihkan pada tahun 2024

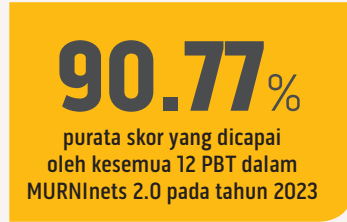
PENGURUSAN PRESTASI DAN AKAUNTABILITI

MURNInets 2.0

MENGUKUR TAHAP KEMAMPAAN PIHAK BERKUASA TEMPATAN (PBT)

Malaysian Urban-Rural National Indicators Network for Sustainable Development (MURNInets) mengukur tahap kemampuan kawasan PBT dengan menggunakan satu set petunjuk yang telah ditetapkan. MURNInets 2.0 merupakan versi kedua MURNInets yang telah dikemaskini dan ditambah baik, dan ia merangkumi 6 dimensi, 20 tema dan 39 petunjuk.

Selangor telah mencapai status “mampan” dalam MURNInets 2.0 sejak tahun 2021 dengan sekurang-kurangnya 11 daripada 12 PBT mencapai skor 80% dan ke atas bagi setiap dimensi. Status kemampuan kawasan bagi setiap PBT dibentangkan pada setiap tahun kepada Jawatankuasa Perancang Negeri Selangor dan diterbitkan di laman web rasmi MURNInets.

INDEKS KEMAMPAAN PBT TAHUN 2023

 <p>Majlis Bandaraya Petaling Jaya (MBPJ)</p> <p>93.72%</p>	 <p>Majlis Bandaraya Shah Alam (MBSA)</p> <p>86.55%</p>	 <p>Majlis Bandaraya Subang Jaya (MBSJ)</p> <p>92.22%</p>	 <p>Majlis Perbandaran Ampang Jaya (MPAJ)</p> <p>92.26%</p>
 <p>Majlis Perbandaran Kajang (MPKj)</p> <p>92.02%</p>	 <p>Majlis Bandaraya Diraja Klang (MBDK)</p> <p>90.77%</p>	 <p>Majlis Perbandaran Selayang (MPS)</p> <p>90.89%</p>	 <p>Majlis Perbandaran Sepang (MPSp)</p> <p>90.55%</p>
 <p>Majlis Perbandaran Hulu Selangor (MPHS)</p> <p>97.45%</p>	 <p>Majlis Perbandaran Kuala Langat (MPKL)</p> <p>94.35%</p>	 <p>Majlis Perbandaran Kuala Selangor (MPKS)</p> <p>86.85%</p>	 <p>Majlis Daerah Sabak Bernam (MDSB)</p> <p>81.62%</p>

TRANSFORMASI TEKNOLOGI**SELANGOR GOVERNMENT DATA EXCHANGE (SelGDX)****MEMUDAHCARA PERKONGSIAN DATA YANG LEBIH SELAMAT DAN CEKAP**

SelGDX ialah platform perkongsian data yang menyediakan perkhidmatan pengintegrasian data merentas agensi dan sektor awam di Selangor untuk memudah cara penyediaan perkhidmatan dalam talian secara hujung-ke-hujung (*end-to-end*, E2E). Pelaksanaan SelGDX membolehkan maklumat diselaraskan dan dikongsi dengan lebih cekap, sekaligus secara tidak langsung membolehkan kos untuk menyediakan infrastruktur dan mengintegrasikan sistem dikurangkan.

Dilancarkan pada 20 Oktober 2023, lebih 70 buah agensi dan jabatan Kerajaan Negeri telah terlibat dalam pembangunan SelGDX. Kerajaan Negeri meletakkan sasaran untuk mengintegrasikan 30 antara muka pengaturcaraan aplikasi (API) ke dalam Platform SelGDX.

Negeri pertama

di Malaysia yang membangunkan platform perkongsian data merentas agensi

12

API diintegrasikan ke dalam Platform SelGDX setakat 11 Januari 2024

KEMAMPAHAN HASIL

MENGGUNA PAKAI NUDGE ECONOMICS UNTUK MENGURANGKAN TUNGGAKAN CUKAI DAN MENAMBAH BAIK KUTIPAN PENALTI

MEMPENGARUHI CORAK PEMBAYARAN TUNGGAKAN CUKAI INDIVIDU DAN PERNIAGAAN

PBT menjalankan pelbagai intervensi untuk mengurangkan tunggakan cukai taksiran termasuk peringatan secara am dan bersasar, pengeluaran Notis E dan sitaan terhadap premis. Sepanjang tahun 2021 dan 2023, lebih 1.5 juta Notis E dikeluarkan pada setiap tahun dengan lebih 80% purata tunggakan dikutip.

PDT memberikan pengecualian fi tunggakan sehingga 100% dari 1 Januari hingga 28 Februari 2023 untuk menggalakkan pembayar cukai menyelesaikan tunggakan cukai tanah dan petak.

Hasilnya, lebih daripada 18,000 tunggakan dijelaskan dengan pengecualian fi yang diberikan melebihi RM4.7 juta.

RM206 juta
kutipan tunggakan cukai
taksiran pada tahun 2023

RM11 juta
kutipan tunggakan cukai tanah
dan petak pada tahun 2023

KESIMPULAN

Jentera pentadbiran dan kepimpinan yang kukuh adalah penting dalam usaha mentransformasi sektor awam ke arah penyampaian perkhidmatan awam yang lebih inovatif, responsif dan tangkas untuk beradaptasi dengan cabaran mendatang. Tema Tadbir Urus secara proaktif mendukung usaha Selangor untuk memodenkan sektor awam dengan memberi penekanan yang besar kepada pembinaan kapasiti digital untuk memacu agenda Smart Selangor tatkala Selangor menerajui penerimgunaan digitalisasi di Malaysia.

Tadbir urus kolaboratif pelbagai peringkat (*collaborative multilevel governance*) diperlukan di Selangor untuk mengintegrasikan dasar dan polisi negara-negeri-tempatan bagi menjamin perancangan yang lebih konsisten. Cabaran bagi sebuah negeri yang maju seperti Selangor adalah untuk sentiasa membina daya cipta dan menonjolkan keistimewaannya agar terus berkembang dan berupaya menangani pelbagai cabaran. Ia hanya boleh dicapai melalui ketangkasan tenaga kerja awam yang membudayakan pendekatan tadbir urus berpaksikan rakyat. Melangkah ke hadapan, usaha perlu ditumpukan kepada pemberdayaan jentera kerajaan untuk berperanan sebagai *pemboleh daya dan pemudah cara* dan bukannya sekadar penyampai perkhidmatan agar perkhidmatan awam terus utuh atas dasar kepercayaan dan integriti.

Secara umumnya, tema Tadbir Urus berada pada landasan yang tepat untuk mencapai sasaran petunjuk makro dan sasaran khusus bagi PPI yang telah ditetapkan. Kebanyakan PPI sedang dilaksanakan dan dipantau manakala PPI yang masih berada dalam fasa konsep dan permulaan atau reka bentuk dan perancangan berada pada landasan yang tepat untuk dilaksanakan mengikut garis masa projek.

MEMACU PEMBANGUNAN WILAYAH YANG SEIMBANG
DAN MENYETEMPATKAN IMPAK

5

**MEMACU PEMBANGUNAN
WILAYAH YANG SEIMBANG
DAN MENYETEMPATKAN
IMPAK**

KSP ini mengandungi bab yang khusus bertajuk 'Memacu pembangunan wilayah yang seimbang dan menghasilkan impak setempat'. Bab ini menggariskan penekanan dan keutamaan untuk masa depan bagi kesemua sembilan daerah dan dua belas Pihak Berkuasa Tempatan di Negeri Selangor.'

DATO' JOHARY ANUAR

Kawasan keutamaan pembangunan pertanian

Penduduk (2022): 108,300
Kluster Ekonomi: Pertanian dan industri asas tani; Perikanan dan akuakultur
Projek RS-1: SABDA, Taman Agro Pintar Selangor, Ladang Agro Pintar Selangor

Peningkatan usaha dalam menangani kemiskinan luar bandar

Penduduk (2022): 244,200
Kluster Ekonomi: Industri automotif dan sokongan; Perkhidmatan
Projek RS-1: Pelan Induk Hutan Warisan Diraja Selangor
Sorotan Baru: Zon Pembangunan Kuala Selangor dan Hulu Selangor; Jajaran Rel Kita Selangor

Memacu pertumbuhan melalui pemberdayaan sosial dan kelestarian

Penduduk (2022): 945,500
Kluster Ekonomi: Pendidikan; Perkhidmatan; Ekopelancongan; Perkhidmatan ekonomi bandar
Projek RS-1: Penyediaan Rancangan Pihak Berkuasa Tempatan untuk diwartakan

Pemacu pembangunan ekonomi di kawasan Selangor Barat

Penduduk (2022): 290,800
Kluster Ekonomi: Ekopelancongan; Perikanan dan akuakultur; Pertanian
Sorotan Baru: Zon Pembangunan Kuala Selangor dan Hulu Selangor; Jajaran Rel Kita Selangor

Menerajui pembangunan dan reka bentuk bandar yang hijau

Penduduk (2022): 1,417,500
Kluster Ekonomi: Pendidikan; Perkhidmatan
Projek RS-1: Pelan Induk Hutan Warisan Diraja Selangor

Kawasan ujian utama Selangor untuk reka bentuk dan pelaksanaan inovatif

Penduduk (2022): 2,290,000
Kluster Ekonomi: Aeroangkasa dan aerotropolis; Pendidikan; Perkhidmatan
Projek RS-1: Sebahagian daripada ZPE SMG
Sorotan Baru: Jajaran Rel Kita Selangor; Sebahagian daripada Lembah Klang Raya Selangor

Pelaburan strategik dalam pertumbuhan ekonomi dan peningkatan kesejahteraan hidup

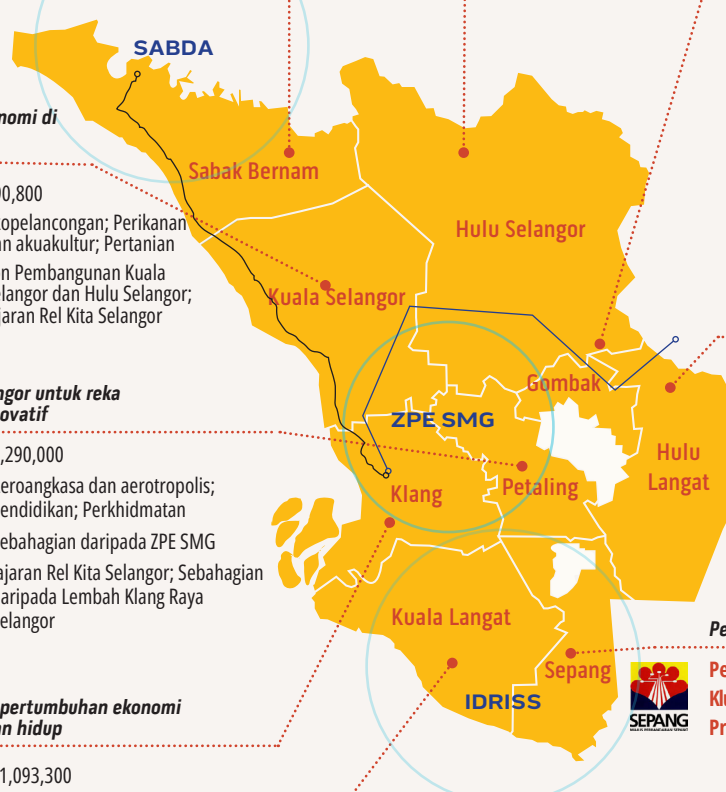

Penduduk (2022): 1,093,300
Kluster Ekonomi: Ekopelancongan; Maritim dan pelabuhan
Projek RS-1: Sebahagian daripada ZPE SMG
Sorotan Baru: Jajaran Rel Kita Selangor; Sebahagian daripada Lembah Klang Raya Selangor

Perluasan aset semulajadi dan warisan geologi

Penduduk (2022): 317,500
Kluster Ekonomi: Ekopelancongan; Perkhidmatan
Projek RS-1: Sebahagian daripada IDRIS dengan Carey Selangor (Pelabuhan Ketiga)

Jajaran Rel Kita Selangor

East Coast Rail Link (ECRL)

SABAK BERNAM

Kawasan keutamaan pembangunan pertanian

- Pejabat Daerah dan Tanah Sabak Bernam
- Majlis Daerah Sabak Bernam (MDSB)

Perkembangan penting sejak pelaksanaan RS-1:

Pengukuhan Ekonomi

Pembangunan sektor pertanian Negeri Selangor terus berkembang maju dan Sabak Bernam merupakan zon pembangunan ekonomi SABDA. Sejalan dengan Pelan Strategik Sabak Bernam, MDSB giat mempromosikan pembangunan dan diversifikasi sektor pertaniannya untuk meningkatkan produktiviti dan pendapatan para petani. Pembangunan SABDA akan menjadi pemangkin pembangunan infrastruktur serta mewujudkan ekosistem yang menarik pelaburan dan industri-industri yang berkaitan. Pembangunan tersebut akan meningkatkan peluang pekerjaan di Selangor serta memberi peluang latihan dan akses pasaran kepada pihak PMKS. Projek infrastruktur utama seperti Lebuhraya Pantai Barat (WCE) akan meningkatkan keterhubungan ke daerah Sabak Bernam manakala projek infrastruktur pelancongan seperti R&R Air Manis @ Kompleks Agropolitan dan Ekopelancongan *Ban Canal* menyasarkan untuk menarik lebih ramai pelancong.

Peningkatan Kesejahteraan dan Keterangkuman Sosial

Di Sabak Bernam, usaha untuk mengurangkan kemiskinan dan menggalakkan pembangunan seimbang memberi tumpuan kepada pengukuhan rangkaian pertanian bernilai tinggi dan meningkatkan akses kepada pendidikan berkualiti dan latihan kemahiran. Program kebajikan sosial Itizam Selangor Penyayang membantu golongan rentan serta mengurangkan tahap kemiskinan. Inisiatif pemeliharaan budaya dan pemuliharaan warisan juga diberi keutamaan untuk memupuk semangat jati diri tempatan dan komuniti.

Pemacuan Kelestarian

Pelan Strategik MDSB 2021-2025 memainkan peranan yang penting dalam memastikan keterjaminan makanan bagi Selangor. Ia juga menekankan penambahbaikan sistem pengurusan sisa dan menggalakkan usaha pemuliharaan dan kitar semula. Pelan tersebut menggalakkan penggunaan sumber tenaga boleh baharu dan peningkatan kecekapan tenaga. Akhir sekali, pelan tersebut menekankan perlindungan dan pemeliharaan sumber semula jadi, termasuk kawasan hutan, sungai, dan pantai.

Anugerah dan Pengiktirafan

ANUGERAH SISTEM PENARAFAN BINTANG PIHAK BERKUASA TEMPATAN (SPB PBT) MENCAIPI 5 BINTANG

ANUGERAH KEMAMPAHAN BANDAR MURNInets 2023

ANUGERAH PENGURUSAN PEJABAT CEMERLANG 2023 MENCAIPI 5 BINTANG

Sumbangan Tertinggi kepada SDG

Tadbir Urus S.M.A.R.T. dan Berkesan

MDSB memberi tumpuan kepada penambahbaikan infrastruktur digital dan ketersambungan internet bagi membantu pengurusan e-pentadbiran dan perkhidmatan digital. Ia juga bertujuan untuk menambah baik sistem dan infrastruktur pengangkutan awam untuk meningkatkan mobiliti dan kesalinghubungan dalam kawasan Sabak Bernam. Pendigitalan juga penting dalam pembangunan pertanian. RS-1 memperkenalkan Taman Agro Pintar Selangor dan Ladang Agro Pintar Selangor sebagai sebahagian daripada inisiatif SABDA yang menumpukan kepada pembangunan pertanian berteknologi tinggi (1,102 ha).

KUALA SELANGOR

Pemacu pembangunan ekonomi di kawasan Selangor Barat

- Pejabat Daerah dan Tanah Kuala Selangor
- Majlis Perbandaran Kuala Selangor (MPKS)

Anugerah dan Pengiktirafan

PUJIAN KHAS KATEGORI
KERAJAAN (RUANG AWAM)
BAGI PLACEMAKER AWARDS
ASEAN 2021

ANUGERAH EMAS UNTUK
INISIATIF PELANCONGAN
AWAM SEMPENGA MTC
AWARD 2022

ANUGERAH SISTEM
PENARAFAN BINTANG PIHAK
BERKUASA TEMPATAN
MENCAPAI 95.71%

Sumbangan Tertinggi kepada SDG

Perkembangan penting sejak pelaksanaan RS-1:

Penguatan Ekonomi

Sebagai sebahagian daripada koridor utara, Kuala Selangor akan dibangunkan sebagai pusat utama sektor ekopelancongan dan perikanan. Pelan termasuk penubuhan Zon Industri Akuakultur dan Taman Perindustrian Terurus di Kota Puteri yang menekankan pelaburan hijau. Ekopelancongan dan rekreasi pantai juga akan dipromosikan, memanfaatkan tarikan baru dan yang sedia ada dan peningkatan dalam kemudahan e-dagang dalam perancangan untuk menyokong aktiviti pertanian dan urus niaga komersial serta menambah baik hubungan perantaraan daerah di Selangor.

Peningkatan Kesejahteraan dan Keterangkuman Sosial

Rancangan Tempatan MPKS 2035 berusaha menangani isu kekurangan penawaran perumahan sedia ada terutamanya pembangunan rumah mampu milik melalui pembangunan hartanah kediaman. Ini termasuk pengintegrasian projek-projek kediaman dalam taman perindustrian terurus di Kota Puteri. Selain itu, penambahbaikan ketersambungan pengangkutan seperti ECRL dan WCE dirancang untuk menyokong aktiviti sosioekonomi di daerah tersebut.

Pemacuan Kelestarian

Rancangan Tempatan MPKS 2035 merangkumi projek penting yang memfokuskan kepada pelan tebatan banjir di kawasan yang berhampiran dengan Sungai Buloh, untuk mengawal hakisan tanah di tebing sungai dan mengurus air larian ribut. Selain itu, usaha sedang dijalankan untuk mewartakan kawasan Central Forest Spine di Kuala Selangor sebagai sebahagian daripada perancangan yang lebih besar dalam usaha pemeliharaan dan perlindungan kawasan Hutan Warisan Diraja Selangor. Projek penting lain ialah pembangunan loji WTE Jeram, dengan kapasiti memproseskan 2,700 tan sisa pepejal dan menjana sehingga 52 megawatt tenaga elektrik dalam tempoh sehari. Selain itu, projek Solar Skala Besar Malaysia (LSS-5) akan dilaksanakan di Kuala Selangor.

Tadbir Urus S.M.A.R.T. dan Berkesan

Salah satu daripada sembilan DDOC telah dibangunkan di Kuala Selangor. DDOC merupakan sebuah pusat pemantauan dan operasi berpusat yang akan bekerjasama dengan SSOC untuk mengesan paras air sungai dan keadaan cuaca serta mengeluarkan notis pemberitahuan dan amaran secara langsung. MPKS juga menggunakan platform SelGDX untuk mengakses maklumat terkini daripada agensi-agensi lain seperti Jabatan Meteorologi. Selain itu, Sistem e-Tanah dan Sistem Smart Docket turut dipakai sebagai sebahagian usaha pendigitalan.

HULU SELANGOR

Peningkatan usaha dalam menangani kemiskinan luar bandar

- Pejabat Daerah dan Tanah Hulu Selangor
- Majlis Perbandaran Hulu Selangor (MPHS)

Perkembangan penting sejak pelaksanaan RS-1:

Penguatkuasaan Ekonomi

Rancangan Struktur Selangor 2035 mencadangkan penubuhan kluster industri automotif di Hulu Selangor (Serendah-Sungai Choh-Bukit Beruntung dan beberapa industri terpilih di Lembah Beringin-Bernam Jaya). Kerja-kerja menaik taraf infrastruktur fizikal sedang berjalan untuk mewujudkan ekosistem moden dan alam semula jadi melalui rangkaian hijau yang luas bagi menarik pelabur. Selain infrastruktur, Selangor akan memperkenalkan sebuah kawasan pembangunan baharu di Kuala Selangor, yang dikenali sebagai Zon Pembangunan Kuala Selangor dan Hulu Selangor yang memberikan tumpuan untuk mempertingkatkan hab pertanian, akuakultur dan ekopelancongan untuk merangsang pembangunan pertanian luar bandar.

Retetannya, Hulu Selangor memanfaatkan teknologi hijau sebagai sebahagian daripada strategi pembangunan ekonomi melalui projek tenaga boleh baharu dan pembuatan peralatan serta komponen pengangkutan. Salah satu projek tersebut melibatkan Projek Payung di Daerah Hulu Bernam, Bernam Jaya. Projek yang dicadangkan ini melibatkan pembangunan ladang solar berskala besar seluas 386 ekar. Potensi kapasiti yang akan dijana daripada Projek Payung ini adalah 100 megawatt. Selain itu, terdapat juga cadangan untuk Projek Cross yang meliputi kawasan seluas 430 ekar. Potensi kapasiti yang akan dijana daripada projek ini pula adalah 195 megawatt-puncak apabila direalisasikan. Kedua-dua projek ini dijangka akan menjadi pemangkin kepada pembangunan ekonomi di wilayah utara Negeri Selangor.

Pemacuan Kelestarian

Selaras dengan promosi ekonomi pekeliling, Program Kitar Semula Minyak Terpakai telah dilancarkan di bawah Program Sisa Jadi Dana (SIDINA). Program tersebut merangkumi kitar semula pelbagai barang, terutamanya minyak masak terpakai. Kerjasama antara MPHS dan Trash4Cash memudahkan pembelian minyak masak terpakai pada harga RM2.30 sekilogram.

Projek tenaga boleh baharu yang telah diluluskan dan sedang beroperasi di Hulu Selangor yang dibangunkan dengan kerjasama sektor swasta merupakan ladang solar terapung dan projek mini hidro di Sungai Batang

Anugerah dan Pengiktirafan

ANUGERAH BERPRESTASI HIJAU 2023

SIJIL PENGIKTIRAFAN BANDAR SDG BAGI PENYIAPAN SDG CITY ROADMAP DAN VLR

ANUGERAH BANDAR MAMPAN TERBAIK PIHAK BERKUASA TEMPATAN 2023 KATEGORI PERBANDARAN/DAERAH

Sumbangan Tertinggi kepada SDG

Kali. Tambahan pula, sebuah syarikat solar dari China telah melabur dalam salah satu kilang panel solar terbesar di luar China. Kilang yang terletak di Bandar Industri Bernilai Tinggi Serendah ini akan menjadi pembekal utama panel solar yang mempromosikan dengan lebih luas agenda teknologi hijau di Hulu Selangor.

Peningkatan Kesejahteraan dan Keterangkuman Sosial

Majlis Pelancaran Program MyPSV Peringkat Kebangsaan telah dianjurkan oleh Kementerian Pengangkutan Malaysia (MOT), dengan kerjasama MPHS dan agensi-agensi Daerah Hulu Selangor. Program ini bertujuan untuk membantu golongan B40 memperoleh Lesen Vokasional Kenderaan Perkhidmatan Awam (PSV), termasuk pemandu e-hailing dan bas daripada golongan B40. Inisiatif ini menggalakkan keterangkuman sosial dengan menyediakan peluang kepada golongan B40 untuk menyertai industri kenderaan perkhidmatan awam.

Sebagai sokongan kepada agenda SDG PBB, MPHS telah membuat kemajuan yang signifikan dalam tiga SDG, iaitu SDG 1, SDG 2 dan SDG 3. Penerima manfaat yang telah menerima bantuan daripada *Endowment* MPHS termasuk 1,300 pelajar berpendapatan rendah yang yuran Persatuan Ibu Bapa dan Guru (PIBG) mereka telah dibayar. Selain itu, manfaat lain yang diterima termasuk projek pemulihan pusat transit di Kuala Kubu Bharu yang sedang dijalankan. Pada masa ini, pemberian manfaat juga melibatkan program sarapan percuma untuk semua pelajar sekolah rendah di daerah Hulu Selangor.

Tadbir Urus S.M.A.R.T. dan Berkesan

SSIPR Selangor memberi tumpuan kepada pembasmian kemiskinan dalam komuniti luar bandar. Ini termasuk pelaksanaan Program Bantuan Blueprint Pembasmian Kemiskinan, yang menyokong golongan B40 seperti i-SEED dan DUMS. Hulu Selangor mempunyai visi untuk menjadi bandar karbon rendah melalui aplikasi teknologi hijau melalui lima usaha strategik termasuk tadbir urus, kecekapan tenaga, pengurangan emisi karbon, pengurangan sisa dan penciptaan bandar yang selesa didiami.

GOMBAK

Memacu pertumbuhan melalui pemberdayaan sosial dan kelestarian

- Pejabat Daerah dan Tanah Gombak
- Majlis Perbandaran Selayang (MPS)

Perkembangan penting sejak pelaksanaan RS-1:

Pengukuhan Ekonomi

Gombak boleh dibangun sebagai bandar ilmu dan membuka potensinya melalui peningkatan infrastruktur dan akses. Sebagai hab bagi industri-industri berasaskan pengetahuan, institusi-institusi penyelidikan, dan fasiliti-fasiliti pendidikan, MPS berharap untuk membina pangkalan bakatnya untuk menarik perniagaan dan pelaburan yang lebih banyak. Pembangunan kemahiran akan turut menyumbang kepada kemajuan ekonomi Gombak serta daerah-daerah Selangor yang lain dengan menyediakan modal insan yang sewajarnya.

Peningkatan Kesejahteraan dan Keterangkuman Sosial

MPS dengan kerjasama Platform Selangor (PLATS) menganjurkan Program Latihan Pembangunan Penjaja Mikro Selangor untuk lebih kurang 170 penjaja gerai makanan dan peniaga mikro. Program ini bertujuan untuk meningkatkan kemahiran mereka dalam menggunakan teknologi untuk meningkatkan perniagaan mereka serta menyumbang kepada pertumbuhan ekonomi tempatan. Isu berkenaan kemiskinan bandar sedang dibincangkan dalam Kumpulan Fokus Pembasmian Kemiskinan Daerah.

Pemacuan Kestarian

MPS memainkan peranan yang aktif dalam usaha untuk menangani isu pembuangan sampah secara haram. Pasukan Tugas Majlis telah ditubuhkan di Gombak Setia dan kampung-kampung berdekatan Selayang bagi menangani isu tersebut. Inisiatif ini sejajar dengan hasrat pihak Negeri untuk meningkatkan kadar kitar semula sisa Selangor serta mewujudkan bandar yang bersih. Selain itu, fasa yang akan datang dalam RS-1 melibatkan persiapan untuk pembinaan loji WTE di Rawang, iaitu Loji Tenaga Hijau Sultan Idris Shah. Ia akan menghasilkan 58 megawatt elektrik daripada sisa pepejal Selangor dan menyumbang kepada matlamat perubahan kepada tenaga hijau dan penambahbaikan pengurusan sisa.

Anugerah dan Pengiktirafan

ANUGERAH EMAS UNTUK
SISTEM PENGURUSAN
KESELAMATAN DAN KESIHATAN
PEKERJAAN 2021

ANUGERAH
BANDAR RENDAH
KARBON 2022

ANUGERAH
BANDAR
MAMPAN 2023

Sumbangan Tertinggi kepada SDG

Tadbir Urus S.M.A.R.T. dan Berkesan

MPS sedang bekerjasama dengan agensi-agensi negeri dalam mengunapakaikan teknologi digital untuk meningkatkan capaian rakyat kepada perkhidmatan kerajaan, menyelaraskan proses pentadbiran, dan meningkatkan komunikasi antara kerajaan dan rakyat. Inisiatif-inisiatif ini terdiri daripada pembangunan Sistem e-Tanah, DUMS dan i-SEED.

GOMBAK

Memacu pertumbuhan melalui pemberdayaan sosial dan kelestarian

- Pejabat Daerah dan Tanah Gombak
- Majlis Perbandaran Ampang Jaya (MPAJ)

Perkembangan penting sejak pelaksanaan RS-1:

Pengukuhan Ekonomi

Sebagai sebahagian daripada strategi pemuliharaan bandar, MPAJ telah membangunkan semula kawasan *greyfield* (contohnya, pusat membeli-belah usang) dan *brownfield* dengan aktiviti-aktiviti yang berdaya ekonomi. Strategi ini disokong dengan memperkenalkan produk-produk pelancongan semulajadi sebagai sebahagian daripada inisiatif Pelan Induk EkoPelancongan. MPAJ juga bekerjasama dengan komuniti perniagaan untuk menggalakkan inovasi dan penyelidikan di peringkat tempatan dan antarabangsa. Bagi meningkatkan pembangunan di Ampang Jaya, MPAJ telah bekerjasama dengan sebuah syarikat telekomunikasi utama di Malaysia, untuk mendorong transformasi digital di Hulu Klang.

Peningkatan Kesejahteraan dan Keterangkuman Sosial

MPAJ mengambil berat terhadap keterangkuman sosial dan kesejahteraan dari pelbagai sudut seperti melalui persiapan menghadapi masyarakat menua dan membangunkan program kerjasama dengan komuniti melalui penglibatan Ahli-ahli Majlis, memperkasakan persatuan penduduk, memupuk hubungan rapat dengan sekolah, masjid, komuniti, NGO dan rumah anak yatim. Pihak PBT memperuntukkan sebanyak RM57,200 bagi tujuan penyaluran bantuan keperluan harian dan makanan semasa bulan Ramadhan kepada rakyat yang memerlukan. Bagi tujuan penyelarasan urbanisasi dan rejuvenasi, pihak PBT kini sedang giat menggalakkan pemilikan rumah mampu milik bagi daerah tersebut.

Anugerah dan Pengiktirafan

JOHAN INOVASI SOSIAL BAGI MAJLIS PERSADA INOVASI PERKHIDMATAN AWAM NEGERI SELANGOR 2023

JOHAN KATEGORI SEKTOR AWAM BAGI ANUGERAH INOVASI NEGERI SELANGOR 2023

ANUGERAH PENARAFAN BANDAR PINTAR MALAYSIA 2023

Sumbangan Tertinggi kepada SDG

Pemucuan Kestarian

Pelaksanaan Pelan Induk Landskap di Ampang Jaya memfokuskan kepada penghijauan dan pengindahan kawasan-kawasan tertentu. Laluan pejalan kaki dibina bertujuan untuk meningkatkan aksesibiliti dan menyediakan persekitaran yang lebih inklusif. Pengurusan sisa juga penting bagi pihak MPAJ disebabkan kawasan tadahan air yang terletak di kawasan Gombak. Salah satu daripada PPI RS-1 membincangkan penguatkuasaan dan pemantauan yang lebih baik untuk memastikan bahawa simpanan tadahan air dilindungi. MPAJ sedang membangunkan inventori GHG sebagai sebahagian daripada Pelan Tindakan Bandar Bebas Karbon Ampang Jaya 2030 untuk mengurangkan pelepasan karbon dengan mengubah cara penggunaan tenaga, corak mobiliti dan penggunaan sumber.

Tadbir Urus S.M.A.R.T. dan Berkesan

MPAJ sedang dalam proses menyiapkan VLR untuk mengenalpasti sumbangan mereka terhadap SDG. Usaha ini dipandu oleh komitmen Kerajaan Negeri untuk mempromosikan lokaliti SDG di daerah-daerah dan kawasan-kawasan dalam Negeri Selangor. Ampang Jaya bekerjasama rapat dengan komuniti setempat untuk mengenalpasti kawasan bandar yang bersesuaian untuk menjalankan aktiviti-aktiviti landskap.

Bagi mendorong transformasi digital, MPAJ bekerjasama dengan sektor swasta untuk mempercepatkan peralihan daerah ke arah bandar pintar, sejajar dengan Pelan Bandar Pintar MPAJ yang memfokuskan kepada pembangunan infrastruktur pintar, ekonomi pintar, persekitaran pintar dan tadbir urus pintar. Kerjasama ini akan membolehkan pihak daerah untuk menerokai pelaksanaan infrastruktur teknologi 5G bagi membolehkan akses internet dan perkhidmatan digital yang lebih maju. Pembangunan MRT-3 yang akan datang juga akan meningkatkan ketersambungan pengangkutan kawasan daerah dan mengintegrasikan Ampang Jaya ke dalam kawasan Kuala Lumpur Raya.

PETALING

Kawasan ujian utama Selangor untuk reka bentuk dan pelaksanaan inovatif

- Pejabat Daerah dan Tanah Petaling
- Majlis Bandaraya Petaling Jaya (MBPJ)

Perkembangan penting sejak pelaksanaan RS-1:

Pengukuhan Ekonomi

Petaling Jaya memberikan fokus kepada pembangunan persekitaran yang kondusif untuk menarik pelaburan industri bernilai tinggi dengan melabur dalam penambahbaikan modal insan dan bakat. Strategi pembangunan pula memberikan fokus kepada kawasan-kawasan persekitaran stesen transit melalui pelaksanaan panduan Pembangunan Berorientasikan Transit yang menggalakkan pembangunan bercampur dan sistem pengangkutan yang efisien. Petaling Jaya juga menekankan pembangunan usahawan mikro dan sektor tidak formal dengan menyediakan sokongan dan sumber-sumber untuk membantu mereka berkembang dan menyumbang kepada ekonomi tempatan.

Peningkatan Kesejahteraan dan Keterangkuman Sosial

Konsep Bandar Inklusif memfokuskan kepada menangani keperluan dan penglibatan semua kumpulan termasuk golongan rentan, kanak-kanak dan wanita dalam perancangan pembangunan dan pembinaan komuniti merentas tiga spektrum: spatial, sosial dan ekonomi. Matlamatnya termasuk memastikan bahawa semua pembangunan baru mematuhi prinsip reka bentuk sejagat, mempromosikan penyertaan wanita dan pengurangan kadar kemiskinan. Inisiatif seperti bengkel kemahiran bagi warga emas untuk menjana pendapatan, kelas komputer, program kemahiran belia, dan Program Inisiatif Pendapatan Rakyat untuk golongan B40 bertujuan untuk memberikan peluang yang sama kepada semua penduduk Petaling Jaya.

Anugerah dan Pengiktirafan

PENGIKTIRAFAN
DIAMOND UNTUK
ANUGERAH BANDAR
RENDAH KARBON 2022

ANUGERAH
PENARAFAN
BANDAR PINTAR
MALAYSIA 2023

ANUGERAH EMAS UNTUK
48TH INTERNATIONAL
CONVENTION ON QUALITY
CONTROL CIRCLES 2023

Sumbangan Tertinggi kepada SDG

Pemacuan Kelestarian

MBPJ telah memperkenalkan Pelan Tindakan Iklim 2030 pada Mac 2023. Pelan tersebut menetapkan sasaran pengurangan karbon di Petaling Jaya sebanyak 33% menjelang tahun 2030. MBPJ akan mempertingkatkan pemasangan bumbung solar dan kemudahan stesen pengecas kenderaan elektrik serta mempertingkatkan bilangan pokok dalam bandar dengan penanaman sebanyak 75,000 pokok menjelang 2025. Anggaran sejumlah RM13 juta juga telah diperuntukkan untuk melaksanakan program landskap di 37 kawasan di MBPJ pada tahun 2024.

Tadbir Urus S.M.A.R.T. dan Berkesan

Petaling Jaya menasaskan untuk menggunakan teknologi maklumat dan komunikasi (ICT) dan penyelesaian *Internet of Things* (IoT) untuk mencapai pembangunan bandar yang mampan. Pusat Pintar Petaling Jaya akan berfungsi sebagai hab utama untuk mengumpul data dari pusat-pusat pintar mini di jabatan-jabatan kerajaan yang lain. 44 papan pemuka akan dibangunkan untuk mencapai agenda utama, termasuk bandar inklusif, pintar, rendah karbon, mesra kanak-kanak, pembelajaran, ekonomi berdaya saing, ekonomi kitaran, masyarakat 5.0, selamat dan berdaya tahan, dan e-tadbir urus. Pusat Data Utama berperanan mengumpul, menganalisa dan melaporkan agenda tentang kemajuan Petaling Jaya sebagai sebuah Bandaraya Pintar, Mampan dan Berdaya Tahan menjelang tahun 2030.

PETALING

Kawasan ujian utama Selangor untuk reka bentuk dan pelaksanaan inovatif

- Pejabat Daerah dan Tanah Petaling
- Majlis Bandaraya Subang Jaya (MBSJ)

Perkembangan penting sejak pelaksanaan RS-1:

Pengukuhan Ekonomi

Subang Jaya mempunyai struktur ekonomi yang pelbagai dan kukuh terutama sekali dalam sektor pembuatan, perkhidmatan, peruncitan, pendidikan dan penjagaan kesihatan. Bagi tujuan mencapai aspirasi 2035 dalam mewujudkan bandar pilihan dan peluang yang mampan, Subang Jaya memfokuskan pada promosi inovasi dan keusahawanan, peningkatan infrastruktur dan ketersambungan, pembangunan modal insan, penarikan pelaburan langsung asing, penyokongan pelancongan dan hospitaliti, dan penggalakan amalan mampan. MBSJ telah memperkenalkan Garis Panduan Pelesenan baharu untuk memudahkan dan melancarkan proses bagi pihak peniaga untuk mendapatkan lesen yang diperlukan.

Peningkatan Kesejahteraan dan Keterangkuman Sosial

Rancangan Tempatan Subang Jaya meletakkan masyarakat dan golongan rentan sebagai fokus utama terutama sekali golongan wanita, kanak-kanak dan golongan miskin. Program Kesejahteraan Masyarakat Bandar (PKMB) yang dahulunya dikenali sebagai Program Pembasmian Kemiskinan Bandar (PPKB) memberi sokongan kepada pelbagai golongan seperti B40, penduduk perumahan kos rendah, dan juga industri-industri kecil dan sederhana. Peruntukan juga diberikan oleh MBSJ untuk program tersebut.

Pemacuan Kelestarian

Rancangan Tempatan Subang Jaya memberi penekanan terhadap kelestarian, menggabungkan prinsip pemuliharaan alam sekitar, kecekapan penggunaan sumber dan iklim berdaya tahan. MBSJ telah melaksanakan inisiatif seperti VLR dan telah membangunkan inventori GHG. MBSJ juga berusaha menambah baik laluan pejalan kaki dan meneroka pertanian bandar untuk menggalakkan pengeluaran makanan yang mampan.

Anugerah dan Pengiktirafan

ANUGERAH EMAS UNTUK PERANCANGAN STRATEGIK BAGI MIP PLANNING EXCELLENCE AWARD 2022

PENGIKTIRAFAN DIAMOND UNTUK ANUGERAH BANDAR RENDAH KARBON 2022

SIJIL PENGIKTIRAFAN BANDAR SDG BAGI PENYIAPAN SDG CITY ROADMAP DAN VLR

Sumbangan Tertinggi kepada SDG

Tadbir Urus S.M.A.R.T. dan Berkesan

MBSJ telah bekerjasama bersama organisasi antarabangsa seperti UNESCAP dalam membangunkan pelan pemulihan dan daya tahan COVID-19. Penubuhan *Subang Jaya Vibrant Command Center* (SJVCC) mengintegrasikan pelbagai fungsi untuk digunakan sebagai hab untuk pengumpulan maklumat, tindak balas kecemasan dan pemantauan CCTV. Teknologi 5G juga digunakan dalam operasinya untuk melaksanakan projek-projek seperti projek Lampu Isyarat Pintar dan Tempat Letak Kereta Pintar. Inisiatif-inisiatif ini menunjukkan komitmen Subang Jaya terhadap tadbir urus pintar dan memanfaatkan teknologi untuk pengurusan bandar yang cekap dan berkesan.

PETALING

Kawasan ujian utama Selangor untuk reka bentuk dan pelaksanaan inovatif

- Pejabat Daerah dan Tanah Petaling
- Majlis Bandaraya Shah Alam (MBSA)

Perkembangan penting sejak pelaksanaan RS-1:

Pengukuhan Ekonomi

Shah Alam merupakan salah satu pusat ekonomi yang berkembang pesat di Selangor. Rancangan Tempatan Shah Alam 2035 berhalu tuju terhadap penarikan pembangunan komersial dan industri yang lebih banyak dengan penyediaan kemudahan dan infrastruktur untuk menyokong pertumbuhan ekonomi. Rancangan ini mengenal pasti tujuh kawasan fokus yang akan dibangunkan menjadi pusat ekonomi yang dinamik seperti Kota Kemuning dan Kwasa Damansara. Sebagai negeri yang paling ramai penduduknya di Malaysia, Selangor juga diiktiraf sebagai kuasa ekonomi bagi negara yang didayakan oleh ketersambungan pengangkutan dan aset infrastruktur utama sedia ada yang strategik.

Peningkatan Kesejahteraan dan Keterangkuman Sosial

MBSA menjalankan pelbagai inisiatif yang ditujukan kepada pelbagai golongan penduduk seperti perkhidmatan perubatan pintu-ke-pintu dan bantuan kewangan untuk masyarakat miskin tegar dengan kerjasama PKNS dan LZS. Program Rumah Selangorku menawarkan rumah berkualiti yang mampu dimiliki, program sewaan untuk golongan kurang upaya dan perumahan kos rendah untuk isi rumah kumpulan B40. Pembangunan infrastruktur seperti pembinaan jalan raya baharu dan penyediaan kemudahan diberikan keutamaan.

Pemacuan Kelestarian

Pelan Tindakan Bandar Rendah Karbon Shah Alam 2035 bermatlamat dalam mengurangkan pelepasan GHG secara mutlak sebanyak 33% menjelang tahun 2030 dan mencapai neutral karbon menjelang tahun 2050. Strategi utama adalah termasuk memberikan keutamaan kepada penambahbaikan pengangkutan awam untuk mencapai pembahagian kongsi mod transport sebanyak 40:60 antara pengangkutan awam dan kenderaan persendirian menjelang tahun 2035. Shah Alam telah

Anugerah dan Pengiktirafan

ANUGERAH *DIAMOND*
BAGI CABARAN
BANDAR RENDAH
KARBON 2030

ANUGERAH
MLAA HONOUR BAGI
KATEGORI GOVERNMENT -
GREEN INITIATIVE AWARDS

ANUGERAH
PENARAFAN
BANDAR PINTAR
MALAYSIA 2023

Sumbangan Tertinggi kepada SDG

mewujudkan infrastruktur mobiliti aktif dan laluan bas percuma di bawah inisiatif bas Smart Selangor. MBSA memperuntukkan RM300 juta untuk digunakan bagi menangani isu banjir dan menerusi penubuhan Skwad Pasukan Tindakan Segera (Skuad PANTAS).

Tadbir Urus S.M.A.R.T. dan Berkesan

MBSA telah melaksanakan inisiatif pentadbiran untuk meningkatkan kecekapan seperti Perkhidmatan Awam Elektronik (ePS) yang membolehkan pelanggan untuk berurusan secara atas talian dan mengurangkan keperluan untuk beratur secara fizikal di kaunter. Titik panas WiFi percuma mempromosikan ketersambungan digital untuk kegunaan penduduk. Selain itu, 3,842 unit rumah mampu milik dibina untuk menangani keperluan perumahan penduduknya. *Smart Selangor Command Centre* menunjukkan komitmen MBSA untuk memanfaatkan teknologi dan sistem yang cekap untuk meningkatkan penawaran perkhidmatan dan meningkatkan kesejahteraan penduduk di Shah Alam.

KLANG

Pelaburan strategik dalam pertumbuhan ekonomi dan peningkatan kesejahteraan hidup

- *Pejabat Daerah dan Tanah Klang*
- *Majlis Bandaraya Diraja Klang (MBDK)*

Perkembangan penting sejak pelaksanaan RS-1:

Penguکuhan Ekonomi

Perkembangan ekonomi di Klang dibantu oleh jaringan kemudahan pengangkutan, khususnya perhubungan pelabuhan dan rel sedia ada. Laluan LRT3 akan meningkatkan ketersambungan pengangkutan untuk kira-kira 2 juta penduduk di koridor barat Klang dan menggalakkan pertumbuhan ekonomi di rantau ini. Projek Jajaran Rel Kita Selangor akan menghubungkan Klang ke Kuala Selangor, Tanjong Karang, dan Sabak Bernam dan membolehkan pertumbuhan ekonomi pesat, yang memupuk integrasi serantau dan menyokong pertumbuhan ekonomi.

Peningkatan Kesejahteraan dan Keterangkuman Sosial

Strategi keterangkuman sosial di Klang tertumpu kepada usaha untuk memastikan pembangunan perumahan yang terkawal dan terancang, termasuk memelihara ciri-ciri budaya warisan dan persekitaran perumahan yang berkualiti, sihat dan berdaya huni. Ini terdiri daripada pembinaan 19,000 unit rumah mampu milik menjelang 2035, naik tarafan rumah yang sedia ada dan mengekalkan kampung tradisional sebagai elemen warisan negeri.

Pemacuan Kelestarian

Antara tumpuan utama di Klang adalah usaha mitigasi banjir dan pembersihan sungai untuk meningkatkan kemampuan. Ini termasuk meningkatkan kapasiti daya tampung kawasan tadahan air dan kolam tadahan banjir, serta membangunkan pelan induk tebatan banjir untuk tadahan Sungai Damansara, Sungai Subang dan lembangan Sungai Buloh. Inisiatif ini bertujuan untuk mengurangkan impak banjir dan melindungi kawasan sekitar daripada kerosakan. Di samping itu, pembangunan Loji Janakuasa Pulau Indah (PIPP) dengan kemudahan Turbin Gas Kitaran Gabungan (CCGT) gas asli yang mampu menjana sebanyak 1,200

Anugerah dan Pengiktirafan

ANUGERAH BANDAR PALING BAHAGIA 2022

PENSIJILAN EKOSISTEM KONDUSIF SEKTOR AWAM (EKSA)

LOKASI PELABURAN PALING DIUTAMAKAN DI SELANGOR BAGI KATEGORI PIHAK BERKUASA TEMPATAN (2019-2022)

Sumbangan Tertinggi kepada SDG

megawatt secara lebih efisien menyumbangkan kepada penjaanaan tenaga yang lebih bersih sejajar dengan matlamat untuk memajukan kelestarian di Klang. MBDK juga telah membangunkan Pelan Rendah Karbon MBDK 2027 yang menjadi dokumen panduan utama ke arah menjadi sebuah bandar mampan.

Tadbir Urus S.M.A.R.T. dan Berkesan

Klang telah dinaik taraf sebagai bandaraya dan kini dikenali sebagai Majlis Bandaraya Diraja Klang. Dalam fasa RS-1 berikutnya, empat majlis bandaraya (Klang, Subang Jaya, Shah Alam dan Petaling Jaya) akan menjadi sebuah kornubasi di bawah Lembah Klang Raya Selangor, dengan mengguna pakai model pertumbuhan metropolitan dan berfungsi sebagai projek rintis bagi tadbir urus berteknologi tinggi.

HULU LANGAT

Menerajui pembangunan dan reka bentuk bandar yang hijau

- Pejabat Daerah dan Tanah Hulu Langat
- Majlis Perbandaran Kajang (MPKj)

Perkembangan penting sejak pelaksanaan RS-1:

Pengukuhan Ekonomi

Aktiviti perniagaan dan perkhidmatan khususnya bidang ekopelancongan, pendidikan dan kesihatan merupakan tulang belakang bagi daerah Hulu Langat bagi mengimbangkan aktiviti ekonomi bandar dan luar bandar. Limpahan pembangunan dari bandar-bandar besar bersebelahan iaitu Kuala Lumpur dan Putrajaya menjadikan kawasan Hulu Langat sebagai bandar pilihan untuk didiami serta merupakan antara sumber perkhidmatan utama di Negeri Selangor bagi sektor perumahan mampu milik, pendidikan dan kesihatan. Sokongan perlu diberikan kepada pihak PMKS untuk menolong pembangunan industri, melalui pemerkasaan panduan mesra perniagaan, penciptaan perwakilan perniagaan dan pemupukan perhubungan antara peniaga dan majlis. Kajang terkenal dengan ketersambungannya melalui laluan MRT dan peningkatan daya tarikannya sebagai pusat pembelajaran dan pendidikan. Pembangunan ini menyumbang kepada pertumbuhan keseluruhan dan daya tarikan Kajang sebagai destinasi untuk penduduk dan pelajar.

Peningkatan Kesejahteraan dan Keterangkuman Sosial

Usaha difokuskan kepada penubuhan rangkaian di setiap kawasan serta pelaksanaan program-program sosial yang relevan dan mengukur keberkesanannya. Pemberdayaan komuniti diberikan keutamaan melalui pemilihan program yang bersesuaian, pemerkasaan pemimpin komuniti, dan penilaian keberkesanan program secara berkala. Usaha ini bertujuan untuk memupuk hubungan sosial yang lebih kukuh, memberdayakan komuniti dan meningkatkan kesejahteraan keseluruhan penduduk di kawasan tersebut.

Anugerah dan Pengiktirafan

ANUGERAH EMAS UNTUK
EXPO SIRIM INVENTION,
INNOVATION AND
TECHNOLOGY 2023

ANUGERAH
PENARAFAN
BANDAR PINTAR
MALAYSIA 2023

ANUGERAH 5
DIAMOND BAGI
ANUGERAH BANDAR
RENDAH KARBON 2023

Sumbangan Tertinggi kepada SDG

Pemacuan Kelestarian

MPKj terlibat dalam Kerangka Bandar Rendah Karbon Malaysia dan telah menyediakan Pelan Tindakan Perbandaran Rendah Karbon Bandar Baru Bangi 2035 sebagai projek perintis zon rendah karbon di dalam kawasan pentadbiran MPKj yang akan dikembangkan ke kawasan bandar-bandar lain. MPKj menunjukkan komitmennya dalam usaha untuk mengurangkan pelepasan karbon dan mempromosikan amalan lestari dengan menganjurkan pelbagai pertandingan rendah karbon yang bertujuan bagi memupuk kesedaran dan menggalakkan pelaksanaan amalan hijau di peringkat komuniti. MPKj merupakan PBT pertama di Malaysia yang menggunakan kaedah *End-of-Life Vehicles* (ELV) sejak tahun 2021 di mana setiap kenderaan akan dileraikan secara teratur mengikut kaedah SW422 (piawaian Jabatan Alam Sekitar) dan komponen yang tidak dapat dikitar semula akan dihantar untuk proses rawatan lanjut. Pihak MPKj juga komited untuk melestarikan sumber semula jadinya seperti yang diperlihatkan dalam usaha untuk mewartakan kawasan *Central Forest Spine Selangor*. MPKj telah menetapkan visinya yang terbaharu iaitu Bandar Berdaya Huni, Menjana Ekonomi Negara yang memfokuskan kepada pelaksanaan konsep Pintar, Hijau dan Mampan di setiap sektor.

Tadbir Urus S.M.A.R.T. dan Berkesan

MPKj telah mengumumkan pelaksanaan Pelan Tindakan Perbandaran Pintar Majlis Perbandaran Kajang 2030 (*Smart Kajang 2030*) yang disediakan secara 'in-house' pada tahun 2023 dengan menggunakan kecerdasan digital dan teknologi untuk memacu lapan sektor: makanan dan agro pintar; penjagaan kesihatan dan pendidikan; pengurusan bencana; pengangkutan dan mobiliti; pengurusan air; tenaga dan utiliti serta bangunan. Salah satu matlamatnya adalah untuk mencapai 100% liputan 4G di keseluruhan Kajang. Pihak MPKj telah memperkenalkan Pelan Anti-Rasuah Organisasi (OACP) 2022-2026 yang penting dalam pelaksanaan dasar anti-rasuah dan pencegahan penyalahgunaan kuasa serta penyelewengan di dalam majlis.

KUALA LANGAT

Perluasan aset semulajadi dan warisan geologi

- Pejabat Daerah dan Tanah Kuala Langat
- Majlis Perbandaran Kuala Langat (MPKL)

Perkembangan penting sejak pelaksanaan RS-1:

Pengukuhan Ekonomi

IDRISS merupakan pemacu pertumbuhan ekonomi yang penting bagi daerah Kuala Langat. Ia memberi fokus kepada sektor perindustrian, perkhidmatan logistik, penyimpanan, perniagaan, perumahan, pelancongan dan pendidikan. Projek-projek baru di bawah IDRIS juga termasuk *Amverton Cove Eco-integrated Township*, yang merangkumi 70% pembangunan industri, 20% pembangunan komersial dan 10% pembangunan perumahan. Pihak negeri juga sedang membangunkan insentif untuk pembangunan *Managed Industrial Park* bagi menggalakkan peningkatan bilangan projek pembangunan yang dijalankan sebagai sebahagian daripada projek IDRISS di Selangor.

Anugerah dan Pengiktirafan

ANUGERAH EMAS
UNTUK PERANCANGAN
BERASASKAN KOMUNITI
BAGI MIP PLANNING
EXCELLENCE AWARD 2023

ANUGERAH EMAS
UNTUK INTEGRITI,
GOVERNANS DAN
ANTI-RASUAH 2023

ANUGERAH BANDAR
PALING MAMPAN
MURNInets 2023

Sumbangan Tertinggi kepada SDG

Peningkatan Kesejahteraan dan Keterangkuman Sosial

Kuala Langat memfokuskan kepada penciptaan ekosistem yang kondusif bagi menyediakan peluang perniagaan yang adil dan inklusif. Ia juga mempromosikan pertumbuhan ekonomi dan memberdayakan komuniti untuk meningkatkan kesejahteraan sosial. Terdapat beberapa inisiatif-inisiatif yang dapat menyumbangkan kepada penyediaan peluang yang saksama bagi para peniaga dan penduduk. Ini termasuk pengurusan permohonan permit dan lesen yang telus dan adil, penyediaan ruang kedai yang mampu milik di zon perniagaan strategik, dan penubuhan pusat keunggulan dalam pendidikan dan industri.

Pemacuan Kelestarian

Di bawah Rancangan Tindakan Bandar Rendah Karbon Kuala Langat 2030, Kuala Langat telah menetapkan sasaran untuk mengurangkan pelepasan karbon sebanyak 20% menjelang tahun 2025 dan 45% menjelang tahun 2030. Ia merangkumi landskap hijau, mobiliti, sisa, tenaga dan air, serta pentadbiran. Di Selangor juga terdiri daripada pewartaan Hutan Warisan Diraja Selangor untuk melindungi alam sekitar semula jadi dan kepelbagaian biologi.

Tadbir Urus S.M.A.R.T. dan Berkesan

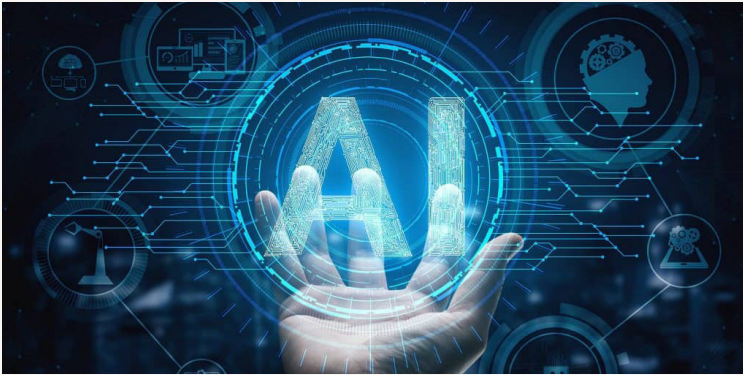
MPKL memberi fokus kepada meningkatkan kecekapan dan keberkesanan perkhidmatan awam dan infrastruktur. Peningkatan pengurusan trafik disokong oleh inisiatif-inisiatif seperti lampu trafik pintar, sistem tempat letak kereta pintar dan penubuhan Pusat Kawalan Kuala Langat yang membantu kepada memastikan peraliran trafik yang lancar. Rancangan ini juga menekankan pemantauan dan penyelenggaraan keadaan jalan raya dengan matlamat bagi mencapai peratusan yang tinggi untuk penjagaan jalan dengan baik dan kadar kemalangan yang rendah.

SEPANG

Peneraju dalam pendigitalisasian

- Pejabat Daerah dan Tanah Sepang
- Majlis Perbandaran Sepang (MPSp)

Perkembangan penting sejak pelaksanaan RS-1:

Penguatan Ekonomi

Daerah Sepang adalah pemain utama dalam perancangan pembangunan IDRIS untuk pembangunan ekonomi Selangor. Rancangan IDRIS menyediakan kemudahan infrastruktur dan fasiliti berserta dengan insentif untuk para pelabur untuk menarik pelaburan dan menyelaraskan kelulusan pembangunan. Projek-projek yang berimpak tinggi juga mencipta peluang untuk perniagaan dan industri, menarik pelaburan serta menjadikan kawasan tersebut sebagai destinasi pelancongan pantai bertaraf dunia. Projek-projek tersebut terdiri daripada projek seperti *Selangor Cyber Valley*, *Selangor Aero Park* dan *Selangor Goldcoast Global Village*.

Peningkatan Kesejahteraan dan Keterangkuman Sosial

Selangor bersungguh-sungguh dalam usahanya untuk memerangi isu kemiskinan dan mengurangkan bilangan individu miskin tegar serta meningkatkan taraf kehidupan golongan miskin. Antara keutamaan Sepang ialah memastikan pematuhan para pemaju

Anugerah dan Pengiktirafan

ANUGERAH EMAS UNTUK INTEGRITI, TADBIR URUS DAN ANTI-RASUAH 2023

SIJIL PENGIKTIRAFAN BANDAR SDG BAGI PENYIAPAN SDG CITY ROADMAP DAN VLR

ANUGERAH KEJIRANAN HIJAU 2022

Sumbangan Tertinggi kepada SDG

dalam penyediaan perumahan yang mampu milik selaras dengan sasaran negeri. Inisiatif seperti Rumah Selangorku dan Program Sewa Bijak Selangor mempromosikan pilihan perumahan yang mampu milik. Salah satu projek berimpak tinggi adalah penyediaan platform *Selangor Care 4 U* yang berfungsi sebagai sistem data yang komprehensif untuk menyediakan talian bantuan bagi keluarga yang miskin. Platform tersebut dilengkapi dengan pangkalan data keluarga miskin dan miskin tegar untuk pemberian bantuan yang disasarkan.

Pemacuan Kelestarian

MPSepang berkomitmen ke arah kelestarian dan telah menetapkan sasaran yang mencabar bagi mencapai kadar kitar semula sebanyak 10% untuk sisa pepejal menjelang tahun 2025. Antara projek yang dilakukan untuk memberikan tumpuan kepada inisiatif tersebut adalah seperti mengompos sisa makanan untuk dijadikan bahan bakar mesra alam. MPSepang sedang mengembangkan sistem inventori GHG sebagai sebahagian daripada Rancangan Utama Bandar Rendah Karbon Malaysia.

Tadbir Urus S.M.A.R.T. dan Berkesan

Pelan Strategik Digitalisasi MPSp 2021-2025 mendorong usaha digitalisasi di Sepang. MPSp telah bekerjasama dengan Kerajaan Negeri untuk menubuhkan sistem rangkaian telekomunikasi yang komprehensif. Inisiatif tersebut menyumbang kepada amalan tadbir urus yang baik serta mencipta persekitaran yang kondusif bagi pembangunan yang mampan dan kemakmuran keseluruhan daerah. Jawatankuasa Pengurusan Taman Perindustrian berencana sebagai perantaraan untuk kerjasama dan koordinasi di antara pihak-pihak di mana unit pelaburan fokus untuk menarik pelaburan tempatan dan antarabangsa ke Sepang.

RANCANGAN SELANGOR PERTAMA

Bersatu Sepuluh Penggal

HARI SUKAI NEGARA

SAVE PALESTINE
STAND FOR PALESTINE

Saya berharap dengan adanya dedikasi dan sokongan berterusan daripada kita semua, kita akan terus mara untuk mencapai aspirasi menjadi Negeri Pintar, Berdaya Huni dan Makmur pada tahun 2025."

YAB DATO' SERI
AMIRUDIN BIN SHARI

KESIMPULAN

Dasar berasaskan tempat memainkan peranan penting dalam menangani cabaran sosioekonomi dan alam sekitar dengan mengambil kira fitrah sesuatu konteks yang khusus. Perancangan yang tersusun tersebut penting untuk mengatasi ketidakseimbangan wilayah yang terus berlaku melampaui sempadan pentadbiran.

Dasar berasaskan tempat bukanlah asing bagi Selangor. Hal ini dibuktikan oleh Dasar Klusterisasi Selangor yang bertujuan untuk menggalakkan pertumbuhan ekonomi berdasarkan daya saing dan infrastruktur tempatan. Walaupun begitu, RS-1 lebih menekankan pembangunan wilayah yang seimbang dan berusaha mencapai integrasi mendatar dan menegak yang lebih baik untuk mencipta perubahan yang berkesan pada peringkat tempatan. Selain pelan pembangunan wilayah seperti SABDA, ZPE SMG dan IDRIS dan Lembah Klang Raya Selangor yang diusulkan menjadi bukti usaha Negeri Selangor untuk menyediakan model pembangunan yang seimbang di kawasan barat yang kurang membangun serta model pembangunan metropolitan yang bersepadu.

Pelaksanaan RS-1 bertindak sebagai pemangkin bagi pembangunan terancang yang membolehkan pihak berkuasa tempatan memainkan peranan yang lebih bermakna dan aktif bersama-sama dengan kerajaan Negeri. Struktur pentadbiran RS-1 menyediakan platform untuk pihak berkuasa dan perancang tempatan dan negeri dalam membentuk hala tuju dasar dan infrastruktur kawasan pembangunan yang strategik seperti SABDA serta bekerjasama dalam usaha melaksanakannya seperti peningkatan stesen pengecasan EV dan penambahbaikan kadar kitar semula.

Akhirnya, usaha Selangor dalam membangunkan wilayah setempat yang seimbang dan menyetempatkan impak daripada pembangunan tersebut bukan sahaja untuk memberikan manfaat kepada daerah atau kawasan yang lebih maju; malah ia bertujuan untuk mencipta perubahan yang sebenar dan positif di setiap daerah dan komuniti.

LANGKAH KE HADAPAN

Kemajuan RS-1 Selangor bertitik tolak daripada usahanya untuk beradaptasi dengan persekitaran makro yang dinamik dan meraih peluang yang muncul. Bagi menjalankan usaha ini secara efektif, Selangor perlu melakukan transformasi secara dalaman dengan meningkatkan keupayaannya dalam melaksana dan menguat kuasa; memperkukuh dan mengoptimumkan infrastruktur awam; membentuk tenaga kerja dengan keupayaan yang pelbagai dan canggih; serta meningkatkan infrastruktur digital untuk memastikan akses dalaman dapat dicapai oleh semua komuniti. Dalam ekonomi global yang semakin kompetitif, Selangor perlu menjadi lebih tangkas dan efektif dalam memberikan respons terhadap pelbagai isu daripada pelbagai sudut. Pelaksanaan harus diperkuat dengan pemantauan, pelaporan, dan tindak lanjut yang kukuh untuk membolehkan Selangor berkembang sebagai sebuah ekonomi yang makmur di samping mencipta persekitaran bandar dan desa yang inklusif dan berdaya huni bagi membolehkan penduduk Selangor mencapai aspirasi mereka.

Unit Perancang Ekonomi Negeri (UPEN) Selangor
Pejabat Setiausaha Kerajaan Negeri Selangor
Tingkat 13
Bangunan Sultan Salahuddin Abdul Aziz Shah
40503 Shah Alam
Selangor Darul Ehsan

www.selangor.gov.my

#KitaSelangor